

Kmetijske zadruge naj bi se ukvarjale zgoj s kmetijstvom. Tako je načelo. Zato naj bi se od KZ ločile vse druge dejavnosti: trgovine, gostilne, obrtne delavnice itd.

Da je ločitev teh dejavnosti od KZ pozitivna in potrebna, je ugotovil tudi nedavni Plenum GO SZDL Slovenije. Rečeno je bilo, da so KZ, ki so se otresle teh postranskih dejavnosti, pokazale dosti

več skrbi in tudi uspehov v organizaciji kmetijske proizvodnje in podobno.

Kako je s tem vprašanjem v našem kraju? Najresneje je to nalogo rešila občina Gorenja vas. Malone vse KZ Poljanske doline so že izločile vse prodajalne in druge obrate. V drugih občinah je taka reorganizacija šele v teku. V občini Kranj je posebna komisija prav pred dnevi začela z delom. Pregledali bodo vse lokale, sposobnost osebja in druge okolnosti in predlagali reorganizacijo že konec junija.

Pri tem pa nastaja zlasti dvoje vprašanj. Nepravilno bi bilo, če bi zahtevali reorganizacijo povsod samo zaradi načela in ne bi upoštevali, kje je to tudi potrebno in koristno. Hkrati nastaja tudi vprašanje sredstev za odplačevanje za od KZ prevzete lokale, za obratna in osnovna sredstva, ki pa tudi ne sme biti vzrok zavlačevanja reorganizacije, kjer so dani drugi pogoji.

K. M.

Učitelj letanja opravlja zelo odgovorno nalogo. Od njegove besede — od tolmachenja, napoltkov in svaril — so odvisna življenja mladih letalcev, ki v teh dnevih obiskujejo enomesečni letalski tečaj na Alpskem letalskem centru v Lescah

GLAS GORENJSKE

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO

LETO XI., ŠT. 46 — CENA DIN 10.—

KRANJ, 16. JUNIJA 1958

Z zasedanja Skupnosti šestih alpskih držav na Bledu

UGODNI POGOJI ZA RAZVOJ TURIZMA NA GORENJSKEM

NOVI PRIKLJUČKI NA ALPSKO CESTO V SLOVENIJI — SKUPNOST BO IZDALA ENOTEN PROSPEKT — DELA NA CESTI ČEZ VRŠIČ — MOST V BOH. BISTRICI SE VEDNO PEREČ PROBLEM

V četrtek in petek je imela skupnost šestih alpskih držav na Bledu svoje redno zasedanje, na katerem so obravnavali probleme v zvezi z poživitvijo turizma v alpskih državah. Kakor je znano, so v skupnost vključene Jugoslavija, Avstrija, Italija, Francija, Švica in Zah. Nemčija. Da bi v teh državah polivili tujski promet, so uvedli posebno alpsko vožnjo skozi vse te države. Turist ki prevozi predpisano pot, dobi v znak odlikovanja posebno plaketo.

Za razvoj turizma v Sloveniji, posebno pa na Gorenjskem in Primorskem, je zelo pomemben sklep, ki so ga sprejeli na zasedanju skupnosti na Bledu. Tu so namreč sklenili, da se k znani alpski cesti uvedejo še novi priključki na to cesto na Gorenjskem in Primorskem. S temi priključki je razen neposrednega Bohinja priključeno na alpsko cesto tudi območje Ješice (cesta na Petrovo brdo) in Pokljuke. Nov priključek vodi tudi iz Bovca v Log pod Mangartom in Mangartovo sedlo, iz Solkana pa po Vipavski dolini do Kopra, Portoroža in obmejnega prehoda v Trst. Ostali priključki ostanejo neizpremenjeni. Ker se je pokazalo, da uvedba alpske ceste ugodno vpliva na razvoj avtomobilskega turizma, je to še posebno pomemb-

no za Gorenjsko, ki bo s tem tudi turistom odprla še nova območja.

Ob tej priložnosti pa je treba poudariti, da s tem nismo prevzeli samo ugodnosti, ki izhajajo iz priključkov na Alpsko cesto, ampak tudi dokajšnje obveznosti za redno in dobro vzdrževanje same ceste in njenih priključkov. Sedaj so v polnem razmahu dela na cesti čez Vršič, kjer bodo razširili nekatere nevarne ovinke in popravili škarpne, tako da bo cesta zagotavljala udobnejši in varnejši promet. Tuji gostje, ki so si sedaj ogledali cesto, so bili ugodno presenečeni nad dokajšnjim razumevanjem naše države za izpolnjevanje obveznosti, ki jih ima kot članica skupnosti alpskih držav. Cesta čez Vršič naj bi bila odprta za mednarodni promet dne 1. julija letos.

Enako razumevanje kakor za cesto čez Vršič pa bi morala pristojna Uprava za ceste pokazati tudi za ureditev ceste med Bledom in Bohinjem, zlasti pa za dograditev mostu v Boh. Bistrici, ki pomeni ne samo oviro, ampak tudi resno nevarnost za avtomobilski promet.

V čast gostov iz tujih držav, ki so sodelovali na zasedanju skupnosti, je v četrtek priredil sprejem v Bohinju Izvršni svet LRS,

Predstavniki IS LRS Matija Maležič je ob tej priložnosti poudaril, kakšen pomen ima sodelovanje med alpskimi državami za razvijanje prijateljskih odnosov med njimi. Na sprejemu so bili prisotni tudi generalni sekretar Turistične zveze Jugoslavije Ljubo Babič, generalni sekretar turistične zveze Slovenije ing. Hugo Weis, predsednik Turistične podzveze za Gorenjsko Dušan Horjak in drugi. Ob zaključku zasedanja pa je za goste priredila sprejem Turistična podzveza za Gorenjsko.

ZA DAN BORCA V TRŽIČU

Občinski odbor Zveze borcev je skupno z drugimi društvenimi, športnimi in kulturnimi organizacijami in društvi pripravil za letošnji Dan borca vrsto prireditev. Glavne prireditve bodo od 29. junija do 5. julija. V teh dnevih bo več akademij, tekmovalni strelcev, odbojkarjev, nogometna tekma med moštvom garnizije JLA v Križah in domačini. Prav tako bodo postavili spominske plošče v partizanskih krajih, izpod Storičča bodo organizirali partizanski pohod in tako dalje. Tako hočejo praznovati Dan borca in 15. obletnico ustanovitve Prešernove brigade oz. veličastnih borb na Sutjeski.

K. M.

OBA ZBORA SOGLASNO PROTI PRIKLJUČITVI GORENJSKIH MLINSKIH PODJETIJ K OSTALIM — ŽIVAHNA RAZPRAVA NA LOČENIH SEJAH — NA SKUPNI SEJI OBEH ZBOROV NI BILA RAZPRAVE O OKRAJNEM PERSPEKTIVNEM PLANU — IMENOVANJE OZIROMA RAZREŠITEV DIREKTORJEV NEKATERIH PODJETIJ OBČINE — ZNIŽANJE VODARINE ZA INDUSTR. PODJETJA

Na četrtkovi seji Občinskega ljudskega odbora Kranj sta oba zbora poslušala obrazložitev okrajnega perspektivnega družbenega plana, nakar se je seja nadaljevala na ločenih sejah obeh zborov. Predlog okrajnega perspektivnega plana je obrazložil predsednik OLO Kranj tov. Vinko Hafner. Zal pa o perspektivnem planu na skupni seji ni bilo nobene razprave, razen pripomb, ki jih je podal poročevalec Sveta za družbeni plan in finance ObLO Kranj. Vzrok, da odborniki niso razpravljali o okrajnem družbenem planu, bi morda iskali v tem, da je bila že na zasedanju Okrajnega ljudskega odbora, ko so obravnavali perspektivni plan, precej obširna razprava, razen tega pa odborniki niso pred sejo dobili ustreznega gradiva. Predvidevajo, da bo občinski perspektivni plan pripravljen za obravnavo do 26. junija.

Razen tega so na skupni seji imenovali oziroma razrešili direktorje nekaterih kranjskih podjetij. Za direktorja »Tiskanine« so imenovali tov. Dušana Horjaka, za direktorja »Planike« tov. Cirila Brenca, za direktorja »Komunalnega servisa« tov. Janka Vogriča, za šefa finančne inšpekcije Karla

Padijera; razrešili pa so direktorja »Gorenjske oblačilnice«, upravnika Kamnoseštva in upravnika Prešernovega gledališča.

Dnevni red ločenih sej obeh zborov je bil malce preobsežen, saj je bilo kar 12 točk. Tako so sklepali o sprejemu odloka o upravi, vzdrževanju in uporabi kranjskega vodovoda, o višini vodarine za industrijska podjetja, o ustanovitvi Uprave vodovodov na območju kranjske občine, o odloku o načinu poslovanja komunalnega podjetja »Vodovod« Kranj, o potrditvi zaključnega računa občine Kranj in družbenih skladov, o položajnih plačah uslužbencev ObLO, o odloku o pokopaliških uslugah, o določitvi stroškov za odvoz smeti, o spremembi cen kopalnice v Kranju, o določitvi preskrbovalnega območja »Sadja«, Kranj, o spojitvi »Klasja«, Kranj, z nekaterimi mlinskimi podjetji in o prenehanju obratovanja samostojnega gostišča »Gasteje« Kranj.

Na eni izmed prejšnjih sej je Občinski ljudski odbor sklenil, da se uvede za letos nova cena za vodo, in sicer 160 dinarjev za kuhični meter vode za industrijo, 50 dinarjev za obrt in manjšo industrijo in 20 dinarjev za široko po-

trošnja. Uredba o cenah za komunalne proizvode in storitve pa pravi, da smejo občinski in okr. ljudski odbori določiti za gospodarske in druge organizacije, državne organe in zavode največ trikrat višje cene za vodo kot so cene za ostale državljane. Zato je Občinski ljudski odbor na ločenih sejah sklenil, da se določi cena za industrijo 60 dinarjev za kuhični meter vode. Ta sprememba cene pa vpliva na že sprejeti plan investicij, zato je Obč. ljudski odbor sklenil, naj Svet za gradbeno in komunalne zadeve ponovno prouči, kje bi dobili sredstva za kritje ostalih razlik. S prvotnim predlogom Sveta, naj bi najeli kredit iz sklada za zidanje stanovanjskih hiš, se odborniki niso strinjali.

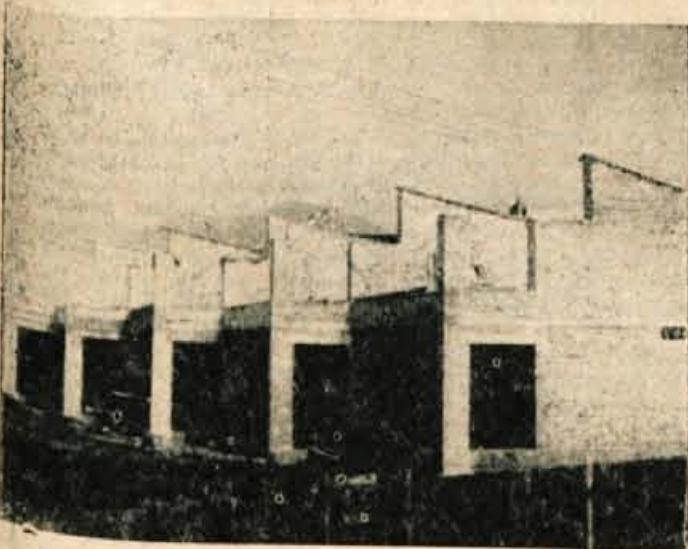
Nadalje so razpravljali tudi o odloku o določitvi stroškov za odvoz smeti. S tem, ko bi določili tarifo, ki naj bi bila za kvadratni meter površine, bi po mnenju poročevalca Sveta izboljšali čistočo in higieno pri odvažanju smeti in tudi službo samo. Medtem ko je Zbor proizvajalcev odlok sprejel, ga je Občinski zbor zavrnil in predlagal, da se predlog ponovno prouči, ker je tarifa za kvadratni meter površine previsoka.

Najbolj živahna razprava je bila ob poročilu predstavnika Sveta za blagovni promet ObLO Kranj, ki je prebral sklep delavskega sveta podjetja »Klasja« Kranj, naj bi se omenjeno podjetje, skupaj z mlinskimi podjetjema v Skofji Loki in Lescah ter mlinskim podjetjem Domžale in Ljubljana, združilo v eno podjetje s sedežem v Ljubljani. Svet za blagovni promet je bil mnenja, da to ni najboljša rešitev za Gorenjsko, vendar je bil, kot je dejal poročevalec Sveta, postavljen že pred dejstvo republiških forumov, ki so odločili združitev mlinske industrije takorekoč mimo občinskih in okrajnega foruma. Odborniki obeh zborov so bili proti priključitvi gorenjske mlinske industrije k ostalim podjetjem. Menili so, da bi to slabo vplivalo na kvaliteto izdelkov in tudi na kvaliteto preskrbe Gorenjske. Dalje da bi se tako formiralo nekakšno monopolno podjetje, ki pa bi bilo zelo neelastično. Skratka, menili so, da taka priključitev gorenjske mlinske industrije k ostalim mlinskim podjetjem ni smotrna, da ni niti gospodarsko niti družbeno upravičena.

Zato so predlagali, naj bi se vsa tri gorenjska mlinska podjetja (Kranj, Skofja Loka in Lesce) združila v eno močnejše podjetje, ki naj bi dobilo dovoljenje za trgovanje z mlinskimi izdelki. Občinski forumi pa naj bi preko Okrajnega ljudskega odbora posredovali pri republiških organih izvršitev tega predloga Občinskega ljudskega odbora Kranj.

LJ.

ŠOLA V STRAŽIŠČU?

V teh dneh so začeli delati delavci pri gradnji nove šole v Stražišču s polno paro. Tako je po daljšem premoru na delovišču šole spet oživele. Solo gradni gradbeno podjetje »Projekt« iz Kranja. Zakaj so kljub ugodnemu vremenu za gradnjo šole pred dnevi nadaljevali z začetimi deli? Treba je bilo čakati na nov načrt za strešno konstrukcijo. Prvotni načrt, ki ga je izdelal ing. arhitekt First iz Ljubljane, namreč ni ustrezal. Gradnja šole se bo tako verjetno malo zavlekla. Gradbeno podjetje se trudi, da bi nadoknadilo zamujene mesece. Menijo, da bo šola dograjena verjetno do letošnje zime.

NAŠ RAZGOVOR

GLAVNO: SKRIB ZA DRUŽINO

Vloga stanovanjskih skupnosti je danes že dokaj znana. Stanovanjske skupnosti naj si v prvi vrsti prizadevajo, da bi nudile čimveč pomoči družinam. Ta pomoč naj bo čim bolj neposredna in hitra. Tako naj bi na primer stanovanjske skupnosti s tem v zvezi organizirale ustanove za varstvo otrok, družbeno prehrano, razne servise za krpanje, pranje, likanje itd. Tam, kjer so stanovanjske skupnosti razumele svojo vlogo, se že kažejo prvi uspehi.

»Najhujše težave smo že prestali,« je med drugim dejal predsednik stanovanjske skupnosti »Planina« v Kranju, tovariš Milan Sagadin, ko smo se o vsem tem razgovarjali z njim. »Pravzaprav bi morali pokazati že vidnejše uspehe svojega dela, vendar vedno naložimo na kakšno prepreko. Tokrat so to načrti. Morali bi bi-

ti že gotovi, saj bi v tem mesecu morali že pričeti z delom, vendar načrtov še sedaj nimamo.«

»Kaj bo vaša prva naloga?«

»Potreb imamo veliko. Toda našel bom le tiste, kar moremo za zdaj po svojih močeh uresničiti. Najprej moramo urediti otroška igrišča in zelenice ob našem naselju. To sta dve izmed najbolj nujnih stvari. Radj pa bi, če bo le mogoče, uredili in polepsali tudi naselje.«

»Imate sredstva za to?«

»Nekaj jih imamo, upamo pa, da jih bomo še kaj dobili. — Podjetja, konkretno naše podjetje »Inteksa«, ki ima tu precejšen del svojih delavcev, kažejo mnogo razumevanja. Tudi ostali odgovorni forumi — stanovanjska uprava in Občinski ljudski odbor — so nam naklonjeni.«

»Ali dobivate od občine denarno podporo?«

»Seveda, le premalo samostojnosti imamo pri vsem tem. Za denar, ki nam ga dajo, že naprej določijo, v kak namen ga moramo porabiti. Sicer je res, da odločijo za tisto, kar je najbolj nujno in bi se verjetno tudi mi za isto odločili, če bi sami določali o uporabi. Sedaj bo treba urediti tudi cesto, čaka nas gradnja potrošnega centra na Planini, za bodoče pa imamo še veliko načrtov; mislimo tudi na moderno pralnico in tako dalje.«

»Kaj pa sodelovanje s hišnimi svetovi?«

»Drug drugega vzpodbujamo k delu, reči moram, da so hišni svetovi pri nas dokaj delavni.«

»V čem imate pri svojem delu največje težave?«

»Denar, denar... mnogo težav je z njim v zvezi.« LJ.

PABERKI PO SVETU

PTICE — VOHUNI

John Backer, funkcionar antikomunistične Ekonomske lige, ki deluje na Angleškem, je pred dnevi izjavil, da so ptice selivke, ki so priletele iz Sovjetske zveze — radioaktivne. S tem v zvezi je brž razvil »teorijo« o nadaljevanju jedrskih eksplozij v ZSSR in celo o ponorečem poizkusu z atomskim orožjem!

Ko dlako v jajcu, iščejo torej dandanašnji tisti, ki so jim sedanje razmere vzele vsako vero v resničnost posameznih postopkov in izjav, atome celo v ptičjem perju.

CISTI IN NECISTI

V začetku junija je bilo v Tokiju zasedanje Mednarodne federacije časopisnih založnikov. Na sestanku je bilo med drugim močno kritizirano mnenje nekaterih, naj bi federacija okrepila stike z Mednarodnim inštitutom za tisk.

Sodelovanje po mnenju večine ne bi bilo zaželeno zato, »ker so člani Mednarodnega inštituta za tisk na zadnjem zasedanju v Washingtonu pokazali preveliko pripravljenost za vzpostavitev zvez z državami za železno zavosel«!

GORA K MOHAMEDU, ALI...

Na zadnjem javnem zasedanju Socialistične internacionale, je bilo ponovno sproženo vprašanje združitve italijanskih socialističnih strank. Kot je znano, sta se že lani Saragatova socialdemokratska stranka in Nenijeva socialistična stranka pogajali o združitvi. Vendar do te ni prišlo, ker socialisti niso hoteli sprejeti antikomunistične in atlantske politike socialdemokratov.

Ponovne razprave o združitvi so se začele predvsem na pobudo levega krila socialdemokratov. Zaradi tega in pa zato, ker so tudi na zadnjih volitvah socialisti zbrali 3-krat več glasov kot socialdemokrati, morda lahko le upamo, da bo — v interesu vsega italijanskega delavskega razreda — morda tokrat le prišel Mohamed k gori.

SPREOBRTITEV?

Luis Straus, sedanji predsednik Komisije za atomsko energijo, je dal v začetku junija ostavko na svoj položaj. Za rok razrešitve je navedel 30. junij.

Vzrok ostavke ni znan, ve se le, da je bil Straus večkrat močno napadan zaradi protiviljenja predlogom o ustavitvi poizkusov z jedrskim orožjem.

Zato je toliko bolj čudna njegova odločitev, da bo kljub ostavki ostal na položaju specialnega pomočnika predsednika ZDA za razvijanje programa »Atom za mir«. ABC

v nedeljo smo zabeležili

V prvi polovici tedna lepo vreme, v drugi polovici tedna pa spet nestalno vreme s pogostimi padavinami.

IZVOLILI SO SKUPŠČINE ZAVODA ZA SOCIAL. ZAVAROV.

V soboto dopoldne so se na Jesenicah sestali delegati, izvoljeni na nedavnih volitvah samoupravnih organov socialnega zavarovanja in izvolili člane skupščine podružnice Zavoda za socialno zavarovanje na Jesenicah ter člane za Okrajno skupščino. Enaki zbori delegatov so bili tudi v Kranju, Škofji Loki, Radovljici in Trzinu.

IZDAJA ČASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK« / DIREKTOR SLAVKO BEZNIK / UREJA UREDNIŠKI ODBOR - ODGOVORNI UREDNIK MIRO ZAKRAJSEK / TELEFON UREDNIŠTVA STEVILKA 397 — TELEFON UPRAVE ST. 475 / TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 61-KB-1-2-135 / IZHAJA OB PONEDELJKIH IN PETKIH / LETNA NAROČNINA 600 DIN, MESEČNA NAROČNINA 50 DIN

Zbora na Jesenicah se je udeležilo 45 delegatov od 60 izvoljenih. V skupščino podružnice so izvolili 30 članov in sicer 23 iz vrst aktivnih zavarovancev, 4 iz vrst upokojevcov, tri pa so izvolili na območju Bohinja, ki je priključen Jesenicam.

Delegati so razpravljali o številnih Problemih zavoda za socialno zavarovanje in o priporočilih, ki jih je dal Okrajni zbor proizvajalcev na nedavnem zasedanju, ko je obravnaval probleme socialnega zavarovanja. Iz poročil je razvidno, da je jeseniška podružnica dokaj aktivna. Lani je podružnica na Jesenicah izkazala skoraj 47 milijonov din viška. Tudi letos do konca maja že izkazuje 18 milijonov viška. -k

RAZSTAVA SPOMENIŠKEGA VARSTVA V KAMNIKU

Kamnik, 15. junija. — Danes dopoldne je bila v zgornjih prostori-

francoski položaj tretjega. To ji omogoča več stvari, ki ji dajejo očitne prednosti pred Parizom: v Bonnu je na oblasti trdna Ade-

Glavni gostitelj vseh washingtonskih obiskovalcev je bil ameriški predsednik Eisenhower.

nauerjeva vlada, medtem ko se Francija nenehno zvija v krčih vladnih kriz, Nemčija je postala

ena najmočnejših gospodarskih sil, medtem ko ekonomske moči Francije pešajo iz dneva v dan, Zahodna Nemčija je najzvestejši pristaš ameriške politike krepitve zahodne skupnosti medtem ko si pri De Gaulleu niso še čisto na jasnem, ali bo ostal zvest Atlantski zvezi.

Washingtonski obisk sicer ni prinesel bistvenih sprememb v ameriško - nemških odnosih, je pa zato, kot vse kaže, v mnogočem spremenil politični položaj Zahodne Nemčije v razporedu zahodnih sil.

Položaj v Franciji je prav tako zavzel precejšen delež v razgovorih med Eisenhowerom in Macmillanom. Dotaknila pa sta se tudi odnosov z Vzhodom, zlasti pa konferenca na najvišji ravni. Glavni del razgovorov pa je veljal gospodarskim problemom. Po marsičem lahko sklepamo, da je Macmillan prinesel s seboj v Washington zahtevo, da je treba okrepiti temelje gospodarskega sodelovanja med zahodnimi deželami. Recesija — gospodarski zastoj v ZDA vsi nenehno kot doklepijeje meč nad občutljivim gospodarstvom Velike Britanije. Macmillanova vlada zato živi v nenehni skrbeh, da se ne bi posledice gospodarske krize zrúšile na razrahljano britansko gospodarstvo.

Sestanek sam bržkone ni dal otipljivih rezultatov, bo pa vsekar v prihodnosti rodil določne posledice. Britanci se nadejajo, da bo med njimi občutnejša sprostitve trgovine, zlasti z Vzhodom, in da bodo ZDA, pa tudi Zahodna Nemčija s svojimi velikanskimi rezervami prispevale na pomoč slabšim zahodnoevropskim zveznikom.

Konec razgovorov sicer ni pokazal, koliko je v svojih težnjah in zahtevah uspel britanski ministrski predsednik, bo pa to zato tembolj jasno pokazala že bližnja prihodnost.

MARTIN TOMAŽIČ

izdelki, predmeti in učni pripomočki, ki jih terja sodobni pouk. Med gradivom iz slovenskega jezika so si obiskovalci lahko ogledali tudi nekatere znamenite in redke primerke starejše zgodovine naše književnosti: Dalmatinsko Biblijo, Trubarjev Koledar iz leta 1555, Valvarjevo »Slavos«, prvo izdajo Prešernovih poezij itd. — jb

MITING »TRIGLAVA« KRANJ

Kranj, 15. junija. — Atletski klub »Triglav« je danes priredil na nogometnem igrišču interni miting, ki se ga je udeležilo približno 20 tekmovalcev, in to le članov. — Rezultati: 100 m: Skomavec 12,4, Ošina 12,4, Cencič 12,5; 200 m: Skomavec 25,6; daljina: Koren 555 centimetrov, Peternejl 533 cm; višina: Koren 150 cm; troskok: Ošina 11,16 m; kroglja (5 kg): Mrkalič 12,22 m, Velikonja 11,17 m; disk: (5 kg): Stružnik 34 m. S. L.

MLADOST : SAVA 31:15 (13:4)

Stražišče, 15. junija. — Danes sta se na igrišču Mladosti pomerili moštvi domače Mladosti B iz Kranja in Save za cup Jugoslavije v malem rokometu. Domače moštvo je bilo v veliki premoči, kakor nam kaže že rezultat tekme. Najboljši strelec za domače je bil Žun z osmimi goli. S to zmago je Mladost B pridobila pravico do nadaljnega tekmovanja v republiškem merilu, kjer tekmuje tudi že prvo moštvo Mladosti. Aco

KULTURNA KRONIKA Z BLEDA

Na Bledu so v četrtek zvečer že drugič v štirinajstih dneh nastopili v dvorani Kazine na Bledu solisti ljubljanske Opere.

Tokrat so zapeli nekaj arij iz znanih oper sopranistka Vilma Bukovčeva, basist Ladko Korošec in tenorist Janez Lipušček; nekaj skladb je izvajal violinist Albert Dermelj, na klavirju pa je pevec in violinista spremljala pianistka Zdenka Lukec. Kakor napoveduje letošnji program priraditev med turistično sezono, bodo umetniki iz Ljubljane nastopili na Bledu še nekajkrat.

V minulih dneh so se gostom v Kazini predstavili tudi gojenci Glasbene šole iz Kranja, orkester in baletna skupina »Svobode« iz Kranja, dalje folkloristi in očetj iz Bohinja in številni pevski zbor KUD Jože Hermanek iz Maribora

jb

naša kronika

NA JESENICAH ZA DAN BORCEV VRSTA PROSLAV

Tudi letošnji Dan borcev in predvsem obletnico velikih bojev na Sutjeski bodo v jeseniški občini lepo proslavili. Organizacije ZB in SZDL pripravljajo v vseh večjih krajih občine razne proslave in akademije. Jeseničani se bodo udeležili tudi krajevnega praznika v Zirovnici, kjer bodo ob tej priložnosti odkrili spominsko ploščo in razvili prapor. V Planini nad Jesenicami pa bodo obnovili staro kurirsko postojanko. Imeli pa bodo še razne druge svečanosti.

S SLIKARSKO RAZSTAVO V KRANJU

V četrtek, 12. junija, je bila v Mestnem muzeju v Kranju otvoritev razstave gvašev akademskega slikarja Franceta Godca. To ni njegova prva razstava v Kranju; s svojimi deli se je predstavil tukajšnjim ljubiteljem likovne umetnosti že novembra 1956. leta.

Značilno za razstavljavčevu ustvarjanje je, da najraje slika v gvašu. Ta tehnika se — kakor pravi sam — najbolje prilaga njegovemu temperamentu. Sicer pa je realist-krajinar.

Potem ko je dobil Godec s 7 leti prve likovne nauke od Madžara Chaterija, je svoje mladostno nagnjenje do slikarstva realiziral z obiskovanjem Umetnostne obrtniške šole v Ljubljani. Leta 1928 pa se je vpisal na Akademijo upodabljalajočih umetnosti v Zagrebu, kjer je sprva študiral kiparstvo. Po vrnitvi v Ljubljano 1932. leta pa je nadaljeval likovne študije pri akademskih slikarjih in kiparjih Franu Tratniku, Francu Gorsetu, Ivanu Zajcu in Matiji Sternenu.

France Godec se je s prvo samostojno razstavo predstavil ljubljanski javnosti leta 1937. Kasneje pa je njegovo likovno delo zabeležilo še 39 pomembnejših razstav v Jugoslaviji in tujini. Razstavljal je v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Skopju, Ptuj, Gorici, Tolminu, Kranju, Celju, Bombayu, Rangoonu (Indija), Kopenhagenu, Celovcu itd. Godčeva dela — in teh ni malo, se nahajajo tudi v nekaterih muzejih in galerijah doma in v tujini. Še več njegovih del pa je razstresenih po privatnih zbirkah.

Razstava bo odprta predvidoma do 25. junija. S.

RAZSTAVA TEHNIŠKE VZGOJE V RADOVLJICI

V poslopju I. osemletke v Radovljici je bila v soboto 14. t. m. odprta razstava tehnične vzgoje. V obeh pritrilnih razredih so razstavljeni izdelki dijakov z obeh radovljiških osemletk, kakor tudi z osnovnih šol v Begunjah, Lescah, Mošnjah, Ljubnem in Lancovem. Na razstavi pa sodelujeta tudi vrta iz Radovljice in iz Lesca. Poudarek razstave je in iz izdelkih ki so jih učenci naredili sami. Poleg tega so prikazana tudi sodobna učila, s katerimi razpolagajo naše šole.

Razstava bo odprta do 19. t. m.

NOVA OSEMLETKA NA PLANINI

Načrti o gradnji nove osemletke na Planini v Kranju so se v teh dneh približali uresničitvi. Sedaj se ukvarjajo z vprašanjem lokacije šole, izdelavo programov in načrtov za gradnjo. Tako računajo, da bodo lahko pričeli z gradnjo šole spomladi prihodnjega leta.

USPEH NA KAMNIŠKI GIMNAZIJ

Zaključek šolskega leta na kamniški gimnaziji je pokazal boljše rezultate kot lansko leto. Ocenjenih je bilo 386 dijakov. Izdelalo jih je 71 odstotkov, lani pa 68 odstotkov. V višji gimnaziji je bil uspeh 86,8 odstotka, v nižji pa 66,3 odstotka. Letos ni bilo pritožbe, da prihajajo iz osnovnih šol slabo pripravljene učenci, zato je tudi uspeh v prvih razredih boljši. Na zavoju je 47 odličnih (od tega v višjih razredih 12) in 87 prav dobrih dijakov. V osmem razredu je izdelalo 85 odstotkov dijakov, v četrth razredih pa 75,6 odstotka.

LEPŠI IZGLAD KAMNIKA

Turistično društvo Kamnik je povabilo vse prebivalce Kamnika na tekmovanje za čim lepšo ureditvev in izgled hiš, vrtov in stanovanjskih blokov. Posebna komisija bo pregledala mesto in podelila tudi več nagrad. Meščani so se pozivu odzvali in mesto je že pridobilo na lepoti.

MALA ANKETA • MALA ANKETA • MALA ANKETA

O TRGOVINAH INDUSTRIJSKIH PODJETIJ

Pri razpravi o okrajnem perspektivnem planu je bilo govora tudi o tem, naj bi industrijska podjetja, predvsem taka, ki proizvajajo predmete za široko potrošnjo, odpirala lastne trgovine, da bi tako v prodaji pocenili izdelke, razen tega pa bi bil proizvajalec v posebej zvezi s kupcem. Povprašali smo kaj menijo o tem

tajnik trgovinske zbornice za okraj Kranj, Ivo Selic: »Ustanavljanje prodajalnih proizvajalnih podjetij je za pravičen sestav trgovskega omrežja nujno. To pa pride v poštev samo za podjetja, ki proizvajajo tak asortiman blaga, da lahko zadovoljuje potrebe, ki jih terja prodajalna ene stroke. Preširoko dopolnjevanje zaloge z izdelki drugih podjetij že pomeni, da se je prodajalna bolj ali manj spremenila v običajno trgovino, razen v kolikor ne gre pri tem za prodajalno, ki jo je ustanovilo več podjetij skupaj za prodajo svojih izdelkov. Iz ekonomskega vidika je ustanavljanje industrijskih prodajalnih umestno tedaj, ko takšna maloprodajna organizacija pomeni za celotno gospodarstvo ugodnejšo obliko kot drugo trgovsko omrežje. Pri pozitivnih posledicah takih trgovin pa ne kaže prezreti predvsem neposrednega stika, ki ga te prodajalne ustvarjajo med potrošniki in proizvajalci. Interes za odpiranje industrijskih prodajalnih je dokaj močan. Toda možnosti za to so zelo

majhne, ker zlasti v mestih manjka poslovnih prostorov.

Predsednik Delavskega sveta Gorenjske tovarne čokolade Lesce Dušan Langus: »Naše podjetje nima trgovine za prodajo lastnih izdelkov. V bližnji bodočnosti je tudi ne nameravamo odpreti. Preskrba s surovinami je namreč vedno problematična in bi tako trgovina verjetno ne bila stalna. Razen tega smatramo, da proizvajamo premalo artiklov, da bi lahko odprli lastne trgovine za samostojno trgovanje.

Predsednica delavskega sveta tovarne »Spik« Kranj, Ida Božič: »Naše podjetje proizvaja izdelke za lahko konfekcijo. Do sedaj nimamo svojih trgovin in jih v bližnji bodočnosti tudi ne nameravamo ustanoviti. Izkusnje nekaterih drugih podjetij lahke konfekcije kažejo, da se take trgovine niso obnesele in so jih morali čez čas zapreti. Zainteresirani smo namreč, da pridejo naši izdelki v čim več poslovalnic. Naše podjetje pa proizvaja tudi premalo artiklov, da bi lahko nudilo zadostno izbiro potrošnikom, razen tega so naši izdelki taki, da so cene posameznih izdelkov različnih podjetij različne in bi bilo zato potrošnike z lastno trgovino težko zadovoljiti. Pred leti smo sicer nameravali odpreti v Kranju lastno trgovino, vendar smo nalezeli na odpor in smo zato to namero opustili.«

Na življenjskem RAZPOTJU

Med visokimi hišami s televizijskimi sprejemniki nad strehami, so razvrščene fluorescenčne svetilke. Učenjaki v laboratorijih se sklanjajo nad epruvetami in raziskujejo atome. Kako drugačno je življenje danes, kot je bilo v času naših očetov, dedov in pradedov? Če bi se vrnil človek, ki je živel pred 100 leti, se ne bi več znašel.

Človek z vrtoglavo naglico in konkurenčno živčnostjo prilagaja okolico sebi v prid, izkorišča še malo znane sile in snovi v svoje udobje, se igra z atomi in sili v vsemirju, kot da mu svet postaja že premajhen.

Toda za vse te vrste dela se je med ljudmi razvila vrsta novih poklicev. Razvile so se podaj nove dejavnosti v kemiji, tehniki... Včasih so poznali samo nekaj poklicev, danes je na tisoče novih.

moči, da prepreči tak družinski madež.

Izveli so kartoteko, razmišljali o prejšnjih razgovorih s sinom, o priporočilih in podatkih iz šole. Spet so se razgovarjali z njim, pretehtavali njegove sposobnosti, želje, njegovo zdravstveno in umsko stanje in vse drugo.

»Kar krojač naj bo,« so potem pričevali mater in svetovali tudi njemu. Mati je osupla obstala brez besede, nepremična za nekaj minut. Sele potem se je znašla. Sicer ni ugovarjala niti enemu ne drugemu, toda po njenem izrazu je bilo razumeti, da je užaljenost ponosne družine iz izobraženih krogov prav tečaj prekipela. Brez besede je odšla.

Sin pa je ostal pri svojem. Iz svetovalnice so se še pozneje pozanimali zanj, kako je zadovoljen, kako se uči.

»Zelo dober vajenec,« je o njem povedal mojster.

»Veseli me to delo. Dnevi in meseci mi minevajo kot bi

mlajšega sina, ki naj bi prevzel očetov poklic in nadaljeval s nekdanj pridobljenim slovesom družine. Toda sin se je izmikal takim razgovorom. Ze kot otrok je puščal v nemar igrarke z avtom in žogo in se najraje ukvarjal ob potoku za vasjo z zidanjem hiš, stopnišč, gradnjo cest. Tudi zdaj ga to veseli. Zato se je odločil za zidarja. Ko je oče to zvedel, ga je strogo prijel. Potem je šel v svetovalnico. »Moj Andrej bo šel na trgovsko. Tako se je odločil,« je povedal zadovoljen.

Cez dobrega pol leta se je javil Andrej. »Na trgovski ne vzdržim. Ne veseli me. Pustil bom trgovsko stroko. Zidar bom.«

»Zakaj pa si šel na trgovsko?«

»Oče, saj veste... Njegova zahteva je bila taka, ne moja želja.«

Razumeli so ga. Tudi uspehi na trgovski šoli so kazali, da ni zadovoljen. Zdaj je zidarski vajenec, zelo priden in vesel. Ob nedeljah, kadar pride domov, oče nikdar več ne govori o trgovini in trgovski šoli. Verjetno se tudi kesa svojega grobega postopka. Vsiliti je hotel sinu poklic in mu tako zapravlilo leto učenja, pa tudi precej svojega denarja.

nje: Kako ste zadovoljni v poklicu? so v svoje presenečenje izvedeli naslednje: 75 odstotkov dijakov je odgovorilo, da želi še ostati v poklicu. Četrtna pa, oziroma 64 (od 256 vprašanih) je povedala, da želi menjati poklic oziroma učno mesto.

Ko so dijaki, to je bilo februarja letos, odgovarjali na to anketo, so povedali tudi, zakaj in kako so se odločili za poklic. Tudi tu je bil odgovor kaj nerazveseljiv. Kar 118 vajencev je napisalo, da so v ta poklic pač prišli, ker so tu dobili pristo učno mesto. Se pravi, vsi ti vajenci niso prišli v sedanje poklice po lastnih željah, marveč zgolj po naključju — ker je tu bilo učno mesto prazno. Odtod potem, seveda, malodušje, učni neuspehi, nezadovoljstvo, ki se navadno konča z begom iz poklica v poklic prej ali pozneje.

Koliko lahko tu pomaga poklicna svetovalnica? Odgovor so dali sami vajenci. Med anketiranimi je namreč bilo precej tistih, ki so bili že sami v poklicni svetovalnici, drugi pa še o njej sploh niso slišali. Toda vsi tisti, ki so v svojih odgovorih napisali da so v svojem poklicu nesrečni (11,1%) ali pa da so le »za silo zadovoljni« (55,7%, kar je zelo veliko!) so prišli v poklice brez svoje odločitve, brez pomoči svetovalnice. Od tistih, ki so se za poklic odločili po daljši presoji in s pomočjo svetovalnice, pa je bilo samo 22 (2,9%) zadovoljnih »za silo« in nihče dobesedno nesrečen.

povedati dijaki sami, mladi ljudje, ki so se po brezskrbni otroški dobi znašli pred novim, toda važnim in odločilnim vprašanjem — kam naprej? Vse polno takih zgodb bi lahko dobili tudi v kartoteki, ki jo hranijo v omarah svetovalnice. Tako bi lahko navedli zgodbo o hčerki jeseniškega železarja, ki bi bila rada medicinska sestra, a ji starši tega ne dovolijo, zgodbo sedemnajstletnega Henrika izpred sodišča, kamor ga je privedla pot nesrečno vsiljenega

poklica, zgodba razočaranega dijaka, ki mu učenje »ne gre« zgodbo gluhonemu deklicu, ki je s pomočjo svetovalnice našla srečo v umetni obrti in vrsto vrsto podobnih. Toda vedno manj je takih nesrečnih primerov. Vsako leto je več tistih, ki na razpotju življenja uberejo pot, ki najbolj ustreza njihovim željam in možnostim ter zato najdejo na njej največ uspehov in življenjskega zadovoljstva.

K. M.

V ČAKALNICI

Na koncu temačnega hodnika drugega nadstropja OLO je še vedno živahno, čeprav je že

»Veseli me to delo. Dnevi in meseci mi minevajo kot bi

»Zelo dober vajenec,« je o njem povedal mojster.

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

zdravnej odzvonilo dve. V čakalnici je polno ljudi. Ob mali mizici sedi priletna žena s fantom kakih desetih let. V kotu se sramežljivo hihitata dve dekletki, morda iz vajenske šole ali gimnazije. Zraven stoji slok mladenič in nervozno, mehanično prelizava novo, še zlepljeno knjigo.

Vsi čakajoči »pacienti« so vidno vznemirjeni. Tako kot študent s knjigo skušata prikriti razburjenost tudi obe dekletki, mati s sinom vred — vsi.

Iz sprejemnice je stopil fant, morda dijak, vajenec, star kakih 11, 12 let, bledoličen, visok Kar planil je mimo čakajočih skozi čakalnico na hodnik in po stopnišču navzdol. Morda je v njegovi naglici znak zadovoljstva. Morda je prav zdaj, pred nekaj minutami, prelomil v sebi nevzdržno in mučno negotovost in se odločil za poklic, se opredelil za pot v življenje. Važen je ta korak, zato potrebuje človek preudarka, sicer je korak lahko prenačilen in ni dober. Treba je upoštevati vse želje, možnosti, sposobnosti, poslušati starše, šolske svetovalce, zdravni-

»Veseli me to delo. Dnevi in meseci mi minevajo kot bi

»Zelo dober vajenec,« je o njem povedal mojster.

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

»Veseli me to delo. Dnevi in meseci mi minevajo kot bi

»Zelo dober vajenec,« je o njem povedal mojster.

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

»Veseli me to delo. Dnevi in meseci mi minevajo kot bi

»Zelo dober vajenec,« je o njem povedal mojster.

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

Grešniki se sami javljajo

Novinar je naletel na neki dogodek. To in ono je treba še preveriti, potlej pa... Sprva skopi zapiski v njegovi beležnici se kopirajo; zadeva, ki jo namerava obravnavati, dobiva vse jasnejšo podobo in že je tu ponedeljkova reportaža ali morda prispevek za rubriko »Obrabi in pojavi«.

Vse je zapisano po pravici in rasnici — brez olepšavanja ali pritikanja. Kaj neki je napisal novinar? Tistemu pisanju bi lahko rekli kratke zgodbe, morda sličice iz vsakdanjega življenja. Vse je zaokroženo, časovni »kdaj« in krajevni »kje« sta nedoločena, imena oseb iz obzirnosti izmišljena, le jedro problema je nepotvorjeno. In to pripoveduje o pojavih, ki so za skupnost vse prej kot koristni, da ne govorimo o nezapisanih zakonih, ki jih oblikujejo etične in moralne norme današnjega človeka.

Nič ni tako zapletenega, da bralci ne bi razumeli »med vrsticami« utajene, dobronamerne kritike. Človek se nehoti vpraša; na koga neki meri graja? Morda bralec obsodi obravnavani primer in stvar počasi zbledi v njegovem spominu.

Tu pa se začne drugi del — nezapisani epilog naših reportaž in podobnih prispevkov z družbeno kritično ostjo. Poglejmo torej, kaj se skriva v tem drugem delu!

se tisti odstavek nanaša na popolnoma drugo osebo. Debatu sem zaključil s pripombo: »Veseli me tovaršica, da smo zvedeli tudi za vaš primer. Vse početje z deklico, ki nima pri vas posebno prijetnega življenja, ni nič bolj čedno.«

Isti odstavek v reportaži nam je predstavil še en, nič manj zanimiv primer.

»Protestiram proti takšnemu neodgovornemu pisanju,« se je glasil uvod v novo srečanje z neko ločenko s tremi otroki.

To pot smo problem razčistili kar po telefonu.

»Bi nam zaupali svoje ime in odkod govorite?«

»Sem ta in ta z Jesenic,« se je preteče oglasilo z drugega konca žice.

»Dovolite, da vam pojasnim! Odstavek se namreč nanaša na tovaršico, to in to iz Kranja. Za vaš primer pa vse doslej nismo vedeli.«

Se sočna kletvica in razgovora je bilo konec.

Ni dolgo tega, kar smo pisali o združitvi dveh sorodnih podjetij. Tu je prišla v škrpice tajnica enega izmed obeh podjetij. Po telefonu je poslala svoj SOS klic svojemu znanцу — vplivni osebi, ki naj bi zavrl ali celo preprečil združitve obeh podjetij. Čemu? Če bi prišlo do združitve podjetij, bi bila vrta tajnica ob službo in dober kruh.

Nobenelega dvoma ni, da smo imeli tedaj, ko smo pisali to reportažo, v mislih samo dvoje podjetij, ki se jima je obetala združitve. Prav tako smo imeli v mislih samo eno tajnico, ki je zajokala po telefonu: »Moja usoda je v vaših rokah!« — In epilog? Oglasili sta se kar dve tajnici in se pritožili, češ da ju člani kolektiva po izidu tistega pisanja v našem listu malce postrani gledajo in se jima smejijo. Smejijo pa se tistemu SOS: »Moja usoda je v vaših rokah!«

»Vesela naj bo punca, da sem jo sploh vzela na stanovanje. Mar mislite, da jo bom za tiste piškavce tri jurje, ki mi jih odrine vsak mesec, še po rokah pomaga v gospodinjstvu, ji pa tudi ne bo padla krona z glave. Tudi meni ni z rožicami postlano. Vdova sem s tremi otroki, v službo pa tudi hodim.«

»Dovolite vprašanje!« sem zavrl njeno vprašanje.

Ženska je umolknila in se zviška ozrla vame.

»Pravite, da ste vdova?« sem previdno vprašal.

»Ja, vdova, pa tri otroke imam,« je podprla svojo trditvev.

»Potem se pa nikar ne razburjajte. Odstavek, ki ste ga, kot kaže, površno prebrali, govori o ločenki s tremi otroki in ne o vdovi.«

»Saj je vseeno,« je planila. »Sosedje me pa le postrani gledajo, pa tudi puncu so tiste vrstice stopile v glavo.«

Precej truda me je stalo, preden sem ženski dopovedal, da

Takšnih »reklamacij« bi lahko nanizal še celo vrsto. Najzanimivejše pa je to, da se poleg glavnih grešnikov pritožujejo tudi ljudje, ki jih slaba vest pristi do teh usodnih pritožb. Kaj ni to dovolj zgovoren dokaz, da ima neki primer, ki ga grajamo, več sorodnih primerov. Leti pa opravičujejo poslanstvo naših kritičnih zapiskov.

Menda je vsak nadaljnji komentar odveč.

Pa recite, da ni v vsem tem tudi nekaj ironije! Se posebno burkasto pa izzvene takšne pritožbe, če ti razkrinkani grešniki v onemoglem besu zaključijo svoje pritožbe tako-le: »Odpovedujem Glas Gorenjske!«-S. S.

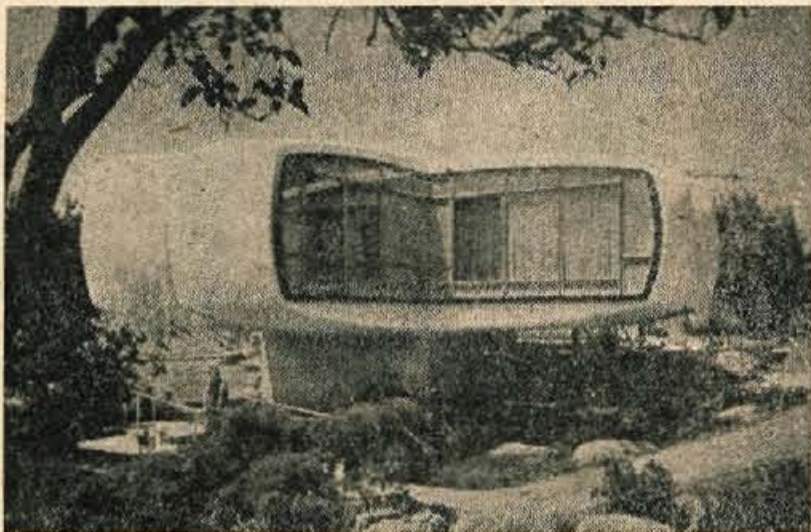
»Veseli me to delo. Dnevi in meseci mi minevajo kot bi

»Zelo dober vajenec,« je o njem povedal mojster.

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

Take so zgodbe, ki jih pripovedujejo čakajoči pred svetovalnico. Veliko takih bi vedeli

Plastične snovi tudi v gradbeništvu

Na naši sliki vidimo, kakšne naj bi bile stanovanjske hiše v prihodnosti. Vila je zgrajena iz polivinilne sorodne snovi. V njej je trosobno stanovanje s kuhinjo, kopalnico in shrambo. Postavimo jo lahko v nekaj urah, prav tako pa tudi zopet razstavimo in prepeljemo na drugo mesto.

ZMAGOSLAVJE VOLJE

Volja je najboljša proteza - Svenson med najpriljubljenejšimi športniki Švedske

Tiha voda bregove dere, pravi ljudski pregovor. Močna volja pa bregove premika, bi lahko dejali ob nekaterih primerih človekove izredne volje, ki je dosegla naravnost čudovite uspehe. Že v starodavnosti imamo tak vzor — Demostena, ki je silno jecal, pa je z vztrajno vajo in nepopustljivo voljo postal največji govornik stare Grčije.

NAJBOLJŠA PROTEZA NA SVETU

Sovjetski pisatelj Polevoj je napisal roman »Zgodba o pravem človeku«. Junak tega romana je junaški mladenič brez obeh nog, ki pa je vendar postal pilot-lovca, general in heroj. Pred desetimi leti so obiskali Polevoja ameriški novinarji. »Veste, mister Polevoj, mi smo stavili tisoč dolarjev, da je junak vašega romana izmišljena oseba.« Zelite dokaz, da ste zgubili,« je odgovoril pisatelj in stopil k telefonu. Čez pol ure je že prišel slavnih letalec z ženo in dvema hčerama. Hodil je, kakor da sploh nima proteze.

»Kako ste mogli brez nog, s protezami pilotirati lovsko letalo?« so ga vprašali novinarji.

»Volja je najboljša proteza na svetu!« jim je veselo odgovoril hrabri pilot.

Gledati bo mogoče brez oči

Doslej je veljalo, da je človek dokončno slep, brez vsakega upanja, da bi še kdaj spregledal, brž ko je izgubil oči. Nedavno se je izkazalo, da je mogoče videti tudi brez oči, dokler ima človek očesni živec. Namesto oči lahko sprejema slike (svetlobo) naprava, n. pr. takšna, kakršna je radar (ali televizija), treba je le povezati napravo z očesnim živcem. Toda kako?

To je pokazal zdravnik za živčne bolezni dr. John Butten. Trdil je, da celice v možganih, ki opravljajo nalogo, da prenašajo v zavest slike iz vidnega sveta, ne okrnejo in ne zamrejo pri slepih ljudeh. S silno tanko žico, tanjšo kakor las, je prodrl v male možgane do središča vida slepega človeka, zunaj pa je žico povezal z napravo za prenos svetlobe. Slep človek je spregledal. Napraviti vse to pa je seveda mnogo težje kakor opisati. Vendar smemo upati, da se bodo zdravniki in tehniki izurili pri takšnem »odpiranju oči« ljudem, ki niso imeli več upanja, da bi še kdaj spregledali.

HELEN KELLER

Ime te Američanke, o kateri je zapisal Mark Twain, da je »največji junak v zgodovini«, je postalo kratkoročno pojem za izredno moč človeške volje. V starosti dveh let je izgubila sluh in vid, kmalu za tem pa postala popolnoma nema. S pomočjo neke plemenite žene in z močjo svoje volje je kasneje premagala te svoje telesne pomanjkljivosti. 19 let stara se je vpisala na vseučilišče in po šestih letih doktorirala. Toda dosegla je še več: z naravnost čudovito voljo je »obudila« svoje mrtve glasilke in izvrstno govorila ne samo angleščino, svoj rodni jezik, ampak tudi francoščino in nemščino, dasi nikdar ni slišala niti najmanjšega glasu ne videla črke v knjigi. Vrhu tega je Helen Keller napisala več knjig; ena od njih nosi naslov »Optimizem«!

DOKTOR PARIŠKE SORBONE

V Centru za rehabilitacijo vojnih invalidov v Beogradu vedo povedati o izrednih primerih močne volje nekdanjih borcev, sedaj invalidov, ki so se usposobili za najrazličnejše službe. O nekaterih so pisali tudi svetovni časopisi. Na primer Aleksander Nikolić, partizanski borec. Med vojno je zgubil ob stopali. Po vojni so ga poslali na zdravljenje v Pariz, kjer je ležal mesece in mesece in po številnih operacijah dobil protezo. Čeprav takorekoč negiben, je končal študij prava in dosegel celo doktorat na Sorboni, eni najslavnejših univerz na svetu.

DEČEK BREZ OBRAZA

Svedu Arturju Svensonu je bila narava res sovražna. Rojen je bil namreč brez nosa in ust. Kirurgov nož in tucat plastičnih operacij so kasneje nekoliko nadomestili, kar mu prava narava ni naklonila. Po tegobnem življenju v bolnišnicah in z močjo svoje volje je Svensonu uspelo, da je postal eden najboljših skakalcev v višino. Danes je med najpriljubljenejšimi starejšimi športniki Švedske.

TRIUMF ENERGIJE

Bruno Wintersteller iz Salzburga je pri smučanju izgubil nogo. Smučati ni mogel več, ostal je pa zvest planinstvu. Enonog se je povzpел na Matterhorn, enega od najvišjih evropskih vrhov. Vsi poznavalci tega težkega alpskega vzpona so okrstili Winterstellerjev uspeh za triumf energije.

Francoski akrobat Antan je bil rojen brez rok. In vendar je postal najslavnejši francoski akrobat, »genij spretnosti«, kot so pisali o njem. Razen vseh mogočih akrobatskih veščin, ki jih je izvajal z nogami, je plaval v vodi kot riba. Vse to pa je bilo sad dolgoletnih mučnih vaj in volje, ki se ni ustrašila zaprek.

Kako bi bilo na svetu, če bi vsi zdravi ljudje s tako voljo opravljali vsak svoje delo in poklic? In če bi v svoje zdravo življenje vnesli toliko vedrine, volje in optimizma kot slepa, gluha in nema Helen Keller?!

Muca brez težnosti

V Ameriki tekmujejo med sabo suhozemska vojska, letalstvo in mornarica. Zlasti mornarica si prizadeva, da bi bila prva pri vseh poskusih. Tako so zadnje čase vložili veliko denarja in sredstev v poizkuse, kako se ljudje in živa bitja obnašajo v pogojih, ki bi jih morali prestati vseмирski potniki. Na sliki vidimo letalca v taki kabini, ki

povzroča vse nevšečnosti vsemirja. Mož je privezan, toda muca, ki so mu jo dali za tovariša, se je naenkrat znašla sredi kabine, ker je izgubila »vesmišle« -za težnost zemlje. Lebdela je takole v zraku z razkrcenimi nogami in kremplji ter presunljivo mlajkavala od presenečenja, ker so ji prej »pozabili« dati potreben poduk.

Zanimivosti

SVETLOBA IN ČLOVEŠKI ORGANI

Sovjetski znanstvenik Bajkov je pred kratkim izjavil, da so človeški organi zlasti želodec, srce in črevesje močno občutljivi za svetlobo in hrušč. Po njegovem mnenju odpira ta ugotovitev novo obdobje v razvoju medicine.

SILOSNA BOLEZEN

Zdravstveni delavci so ugotovili pri ljudeh, ki so zaposleni v velikih žitnih silosih, bolezen na dihalih, ki ima včasih tudi smrtno posledico. Šele nedavno so odkrili povzročitelje te bolezni. To je plin, ki se razvija pri vrenju vlažnega žita v silosu.

INFRA RDEČI ŽARKI IN RADAR

Kanadski znanstveniki izpopolnjujejo naprave z ultra rdečimi žarki, ki bo nemara kmalu nadomestila radar. Ta naprava bo pravočasno odkrila objekte, ki oddajo toplotne žarke n. pr. rakete, krmarjene izdelke in letala.

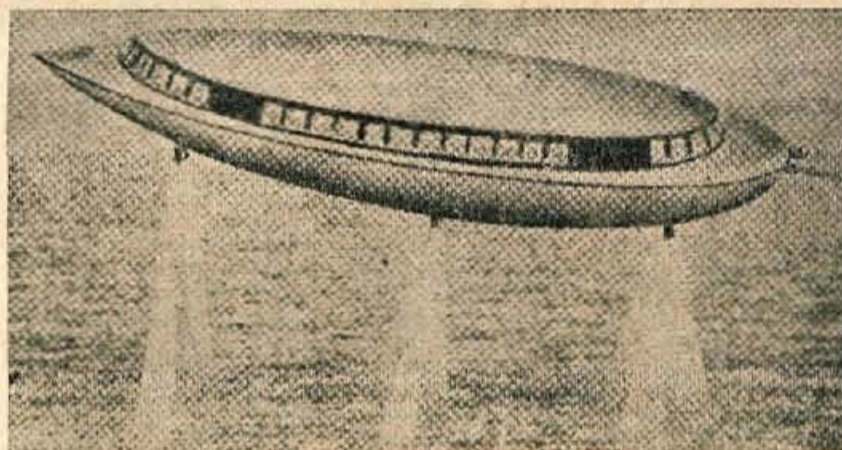
URAN IN NJEGOVA TOPLOTA

Uran, ki ga uporabljamo, kakor vemo za atomske bombe, sprošča silno veliko množino toplote. Tako bi na primer kilogram urana lahko ves mesec osvetljeval in grel Ljubljano.

VROČINA IN MRAZ NA MESECU

Znanstvenemu svetu astronomskega observatorija v Pulkovem pri Leningu je poročal astronom dr. Markov, da so s posebnimi napravami dognali, da znaša temperatura na površini Meseca ob Meščevem dnevu (24 in pol zemeljskih dni) okrog 120 stopinj Celzija nad ničlo, ako je Sonce v zenitu, in 150 stopinj pod ničlo, kadar je na Mesecu noč.

Leteča ladja

Angleži so zgradili letečo ladjo, ki leti 16 m nad morsk gladino na zračnih kolonah, kot avtomobil na kolesih. Taka ladja je lahko velika do 15.000 t in sprejme do tisoč potnikov. Poganjajo jo navadni motorji.

FRANK OWEN: EDDIE CHAPMAN PRIPOVEDUJE

Lutsch je bil Švicar, ki mi je na skrivaj priznal, da je delal za britansko Tajno službo. Neki drug francoski uradnik, ki je delal za nemško obveščevalno službo, pa se je znašel v zaporu, ker so ga osumili dvojnega vohunstva. Fresnay je bil lojalen Francoz, obdolžen, da je tihotapil britanskega agenta iz Francije. Tu je bil tudi neogibni vohun gestapa. Ta je poveljniku taborišča poročal o nas. Rekli smo mu Črni hudič. V zaporu sta bila še dva trgovca z diamanti iz Amsterdama, neki kriminalce iz Alzacije - Lorene, ki je malone vse svoje življenje prebil za zapahi in nepopisna zbirka pobeglih vojnih ujetnikov.

Črni hudič je nekega dne poročal poveljniku taborišča o naših nočnih izletih in našel name naslovljeno Paulettno pismo. Pismo je seveda pokazal poveljniku. Ta me je vtaknil za nekaj dni v samico. Bilo je tako mrzlo, da sem se zakopal v pesek, da bi ohranil telesno toploto. Ko so me izpustili, sem zvedel, da je Pauletta dobila štirinajst dni samice ob kruhu in vodi. Bil sem divji in tako sem planil v sobo, v kateri je bil Črni hudič. Ravno kar je kvartal z več »narkotiki«; skočil sem čez mizo in ga mlatil; na levem očesu je imel krasno podplutbo, obraz pa spraskan. Zatem sem odprl okno in ga skušal vreči ven. Pridrli so nemški stražarji in me obvladali z brcami in pestmi. Spet sem prebil mesec dni ob kruhu in vodi. Ko sem bil v samici, so drugi zaporniki napadali Črnega hudiča; nekatere so zavoljo tega pretepli, druge pa kaznovali s samico. Posledica tega je bila, da Črnega hudiča niso več uporabljali za ovaduha. Spravili so ga iz taborišča,

da bi nedvomno kje drugje nadaljeval svoje umazano delo.

Ko sem bil v zaporu, se je zgodilo nekaj veselega — posrečilo se mi je iztrgati ključavnico na vratih moje in Paulettnine celice, ki je bila tik zraven moje. Neko noč pa sva pozabila ugasniti luč in to je opazil stražar. Naslednje jutro so mojo celico preiskali od tal do stropa, iščoč orodje. Prithotapljene stvari sem skrnil v kruh. Na tistem sem se smejal, opazujoč vohljače, kako trgajo deske s poda in razstavljajo postelje, da bi nekaj našli, tisto, kar so iskali, pa je ležalo na mizi.

Nekega dne so zaprli v samico mladega Italijana, ker je kradel kruh. Ta fant je bil sila zabaven in zbijal je prave dijaške šale. Ko je potisnil glavo skozi rešetke, da bi pozdravil nas na dvorišču, je počil strel. Kroglja ga je zadela natanko med oči.

Kmalu po tem uboju so me poklicali v poveljnikovo pisarno in me potisnili v nekakšno skrivnostno sobo. Ob spominu na svoj zadnji razgovor v Jerseyu so me spreletavali čudni občutki. V sobi je sedel mlad možki, približno mojih let. Vstal je in mi ponudil cigareto.

»Vi ste Edward Chapman?« me je vprašal. Pokimal sem.

»Vi želite stopiti v nemško obveščevalno službo?« Bil je mož visoke rasti in podoben profesorju, imel je ostre modre oči in govoril je izvrstno angleški. Kasneje sem zvedel, da je študiral v Angliji in da je nosil veslaški trak Southampton Colledga. Ime mu je bilo Thomas. In tako je zdaj nemški obveščevalni častnik že v drugo zapisal vse podrobnosti iz mojega življenja. Kaže, da ga je moje početje v taborišču, o katerem sem mu odkrito pripovedoval, zabavalo. Ob koncu razgovora pa si nisem bil prav nič bolj na jasnem, kakšen vtis je napravilo moje slepilo nanj.

Dogodki v taborišču so se razpletali kakor običajno — brezčutna surovost, pomešana z neverjetno svobodo. Hrana je bila umazana. Glavni obrok smo dobili opoldne: posušeno sočivje. Ko so to zmes skuhal, je na vrhu plavalo stotine majhnih črvov. Zaporniki smo se skušali pač znati. V vsaki sobi je stala peč, ni pa bilo drv. In tako sem s svojo družino odhajal na roparske pohode, razbijali smo postelje in celo trgali deske s stropov, da bi lahko kurili. Še vedno se čudim, kako da nas pri teh in drugih podjetjih niso zalotili.

Po taborišču so krožile najrazličnejše teorije o tem, kje se bodo izkrcali zavezniki, da bi osvobodili Francijo. Nekateri so presojali stvari neumno, drugi pa zdravo, pametno. V taborišču je bil tudi neki nemški stražar, ki je bil prej zaprt kot komunist, a so ga pred začetkom vojne izpustili. Ta je pripovedoval kaznjencem, kadar so delali pod njegovim nadzorstvom, kaj poročajo londonski radio. Neko noč so Britanci odvrgli nad Parizom letake. Ravno tedaj sem delal pod njegovim nadzorstvom. Opozoril me je na list papirja, ležeč na zemlji; dvignil sem ga s tal. Na njem so bile napisane novice in govor Winstona Churchilla. Seveda je letak potem krožil po taborišču.

Nekoč je spet eden izmed stražarjev prinesel v pravilo svoj radijski sprejemnik; eden izmed internirancev, François je bil radijski tehnik. Popravil je radio in tako smo nekaj časa poslušali britanska poročila. Sprejem je bil zelo slab, ker so Nemci motili oddaje britanskega radia. Mnogi Francozi so zavoljo tega bili cele dneve brez novic z onkraj Rokavskega preliva.

Če si sprejemnik naravnal na »ilegalno postajo«, kot so Nemci imenovali Radio London, si slišal samo strašansko tuljenje in piskanje, ki ga je bilo s ceste zlahka slišati. Zato se je večina ljudi raje izognila takšnih nevarnosti.

gorenjski obveščevalac

MALI OGLASI

Ugodno prodam klavirsko harmoniko na 80 basov in 2 registra. Naslov v oglasnem oddelku. 1024

BESNICA PRI KRANJU Slap Šum - nedeljsko razvedrilo za ljubitelje narave. 1050

Kupim kompletno kopalnico ali samo peč. Golnik 48. 1031

Enostanovanjsko hišo, vseljivo, lahko tudi nedograjeno, v bližini Kranja, takoj kupim. Frlič Stane, Avtopromet, Kranj. 1037

Vse planince obveščamo, da je češka kočna na Ravneh stalno oskrbovana od 11. junija dalje. Obiščite jo! 1049

Prodajam zadiljivo parcelo. Naslov v oglasnem oddelku. 1051

Ugodno prodam: pisalni stroj, levi štedilnik na dve plošči z bakrenim kotličkom, otroško posteljo iz trdega lesa. — Rozman Franc, Ljubljanska cesta 5. 1052

Vajenca za ključavničarsko obrt sprejemem. Flajšman, Mengeš. 1053

Sprejemamo takoj v uk vajenca za trgovino s špecerijskim blagom v Šk. Loki. Ponudbe pod »Vestna in pridna« oddati na upravo lista. 1002

Obžalujem neresnično besede (zaradi denarja) o Čatar Jakobu iz Senčurja in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Vidic Joško, Kurirska 5, Kranj. 1058

Nudim sobo poštenemu dekletu. Naslov v ogl. oddelku. 1056

RADIO LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak delavnik ob 5.05, 6., 10., 13., 15., 17., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 13., 22. in 22.55 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

PONEDELJEK, 16. JUNIJA

9.00 Radijski roman — Vladimir Babula: Planet treh sonc — XVII.

9.20 Umetne in narodne pesmi Danila Bučarja poje Gorenjski vokalni kvintet.

10.10 Dopoldanski spored komorne in solistične glasbe.

11.30 Za otroke: a) Boris Zitko: Kako sem lovil možičke; b) V gozdu skače črni kos... (otroške pesmi).

12.15 Kmetijski nasveti — ing. Pavel Leban: Mehanično in kemično zatiranje plevela.

13.30 Z ljudsko pesmijo po svetu.

15.40 Listi iz domače književnosti — Kajetan Kovič: Nove pesmi.

16.00 V svetu opernih melodij.

17.10 Popevke tega tedna.

17.15 Srečno vožnjo!

18.00 Družinski pogovori.

20.45 Pisatelji o sebi — Vasco Pratolini.

22.15 Ameriški plesni orkestri.

TOREK, 17. JUNIJA

8.05 Popevka v popevko.

9.00 Simfonični koncert.

10.10 Igra kvinteta Jožeta Kampiča.

11.00 Za dom in žene.

11.15 Priljubljene arije iz italijanskih oper.

12.15 Kmetijski nasveti — ing. Jelisava Adamič: Zatiranje jabolčnega zavijača.

13.30 Slovenske polke in valčki.

14.30 Orkestralne rapsodije.

14.30 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

15.40 Planinska transverzala.

16.00 Piknik plošč.

17.10 Za ljubitelje in poznavalce.

18.00 Kulturni pregled.

18.45 Domače aktualnosti.

20.45 Radijska igra — Tolstoj-Gundermann: Koliko zemlje potrebuje človek?

22.15 Nočni komorni koncert.

SREDA, 18. JUNIJA

8.05 Pisana paleta.

9.00 V ritmu po tipkah.

11.00 Popularne orkestralne melodije.

11.45 »Po domače«.

12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Okrasne in sadne rastline — posodovke.

12.25 Poskočna harmonika.

14.30 Radijski potpuri.

14.30 Radijski leksikon.

15.40 Pri klasičnih mojstrih — Josip Jurčič: Iz dnevnika za leto 1863.

16.00 Koncert po željah.

17.10 Odprite sprejemniki!

18.00 Sestanek ob šestih.

18.45 Razgovor o mednarodnih vprašanjih.

20.00 Friedrich von Flotow: Marta.

22.15 Za prijatelje jazz.

Iščem gospodinjso za kuhanje in strežbo bolniku. Zelena je tudi upokojena oseba. Cerin Janez, Zali log 37 a, p. Železniki. 1054

Enosobno stanovanje zamenjam v Kranju - Center za stanovanje v Kranju - Center. — Naslov v oglasnem oddelku. 1055

Na novi življenjski poti želimo Borisu Trnovšku in njegovi družici obilo sreče in uspehov. Kolektiv. 1057

OBJAVE

PRODAJA PREMOGA PO LETNIH CENAH

Trgovsko podjetje »KURIVO« Kranj, telefon 192 priporoča vsem svojim odjemalcem nakup velenjskega lignita in krmeljskega rjavega premoga že sedaj, ker imajo te vrste premoga do konca julija po zaslugi rudniških kolektivov znatno nižje cene kot v času avgust-februar.

Na zalogi imamo tudi fižolovke in paradižnikovke.

KINO

»STORŽIČ«, Kranj: 16. junija ameriški film »Jajce in jaz«. Dne 17. in 18. junija amer. film »Abot in Costelo v tujski legiji«.

»Partizan«, Kranj: od 16. do 18. junija ameriški film »Napadalci«.

19. junija premiera amer. filma »Po krivici obsojena«. Predstave ob 20.15 uri.

ČETRTEK, 19. JUNIJA

8.05 Igra Kmečka godba.

8.30 Lepe melodije.

9.00 Radijski roman — Vladimir Babula: Planet treh sonc — XVIII.

10.10 Ura s slavnimi skladatelji in orkestri.

11.30 Oddaja za cicibane: a) Dve zgodbi o dveh rumenih žirafah; Medvedek; Blinker; b) Pesmi za naše male.

12.15 Kmetijski nasveti — ing. Drago Hrušvar: Pitanje telet za zakol.

12.25 Veseli vandrovčki na poti.

13.30 Iz oper Dinizettija in Rossinija.

15.40 S knjižnega trga.

16.00 Glasbene uganke.

18.00 Četrtekova reportaža.

18.45 Radijska univerza — Dušan Kušar: Kako so nastale gore.

20.00 Javni četrtkov večer domačih pesmi in napevov.

21.30 Sodobna švicarska komorna glasba.

22.15 Po svetu jazz: Original dizelend jazz band.

PETEK, 20. JUNIJA

8.05 Violinske skladbe jugoslovanskih skladateljev.

8.30 Zavrtimo naš glasbeni globus.

9.30 Naši amaterski zbori pojo.

10.40 Havajski zvoki.

11.00 Za dom in žene.

11.10 Angleške in irske narodne pesmi (s komentarjem).

12.15 Kmetijski nasveti — Pavla Zakonjšek: Kruh na kmečki mizi.

12.25 Z odra, ki pomeni svet.

13.30 Simfonični plesi.

14.30 Turistična oddaja.

15.40 Iz svetovne književnosti — Alberto Moravia: Tepec.

16.00 Koncert ob štirih.

18.00 Iz naših kolektivov.

18.45 Zanimivosti iz znanosti in tehnike.

20.15 Tedenski zunanje-politični pregled.

20.30 Večerni koncert.

21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 21. JUNIJA

8.05 Mladina poje.

8.40 Humoreska tega tedna — Istven Erkeny: Trinajstnica.

9.00 V svetu opernih melodij.

10.10 15 minut z Zadovoljnimi Kranjci.

11.30 Pionirski tednik.

11.45 Orglice v ritmu.

12.00 Igra ansambel Mojmira Sepeta.

12.15 Kmetijski nasveti — Vet. Franc Skušek: Napenjanje goved.

16.00 Piknik plošč.

17.10 Slavni pevci in slavni virtuoz.

18.00 Radijski leksikon.

18.45 Okno v svet: Kuba.

20.00 Zabavni sobotni večer.

22.15 Oddaja za naše izseljence.

»SVOBODA«, Straišče: 19. junija ameriški film »Abot in Costelo v tujski legiji«.

RADOVLJICA: 17. in 18. junija indijski film »Avara«. V torek ob 20. uri. V sredo ob 18. in 20. uri.

BLEJ: 16. junija ameriški barvni kavbojski cinemascope film »Dolina nasilja«. Od 17. do 19. junija ameriški film »Plamen opoldne«. Predstave vsak dan ob 18. in 20.30 uri.

»SORA«, Skofja Loka: 17. in 18. junija ameriški barvni film »Človek iz Kolorada«.

ZAHVALA

Ob tragični smrti predragega očeta

ŠKRBINCA DANILA

se zahvaljujemo vsem ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, ter pevcom za odpete pesmi v slovo.

Zalujoči: mati, sestri, hčerki vnukinje in vnuki.

Straišče, 12. junija 1958.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Solata 50 do 60 din kg, ajdova moka 70 din liter, grah stročji 80 din kg, češnje 50 do 60 din kg, koruza 40 din liter, kaša 65 do 75 din liter, ješprenj 60 do 65 din liter, krma za kokoši 40 do 45 din liter proso 40 din liter, fižol 60 do 70 din liter, krompir 10 do 20 din kilogram, pesa nova 50 din kg, redkvice 10 din šopek, rdeče korenje, novo 10 din šopek, navadno korenje 25 din šopek, čebula 45 do 65 din kg, česen stari 3 do 5 din komad, šalotka 40 do 60 din liter, vrtna jagode 80 din liter, gozdne jagode 120 do 140 din liter, orehi 80 do 90 din liter, kolerabe nove 8 do 10 din kom., peteršilj 10 din šopek, oves 25 din liter, borovnice 80 din liter, kumarco 170 din kilogram, špinata 20 do 25 din merica solata berivka 10 do 15 din merica, jedilne buče 100 din kilogram, krljci 60 do 70 din liter, med 400 din kg, skuta 90 do 100 din kg, surovo maslo 480 do 520 din kg, mleko 30 din liter, smetana 250 din liter, jajca 17 do 18 din kom., piščanci 250 do 300 din komad, zajci 160 do 500 din kom., čebula nova 65 din kg, česen novi 10 din kom.

V KAMNIKU

Zadnji tržni dan je bil v Kamniku zaradi dežja slabše založen, čeprav je bil semanj dan. Cene so zadnje čase ustaljene. Solata je 60 do 80 din kg, koleraba 90 din, čebula 70 do 75 din kg, stari krompir 11 din kg, novi krompir 70 din kilogram, češnje 45 do 50 din kg, jajca 16 in 17 din kom. Mestna vrtnarija je postavila na trgu stojnico in prodaja od svojega bogatega pridelka izredno lepe vrtno jagode po 120 din kg. Vsakokrat jih pripeljejo po 100 kg, pa so takoj razprodane. Ker se je zaradi suše zavlekla saditev paradižnika in paprike, je še vedno povpraševanje po sadikah. Na sejum so pripeljali okrog 360 prašičkov za rejo, na prejšnjem sejmu pa jih je bilo naprodaj 500 in prav vsi so menjali gospodarja. Tudi to pot je bila kupčija dobra, manj pa je šla v kup drobnica in goveja živina, ki jo je bilo naprodaj 42 glav.

V KANJIKU

Zadnji tržni dan je bil v Kanjiku zaradi dežja slabše založen, čeprav je bil semanj dan. Cene so zadnje čase ustaljene. Solata je 60 do 80 din kg, koleraba 90 din, čebula 70 do 75 din kg, stari krompir 11 din kg, novi krompir 70 din kilogram, češnje 45 do 50 din kg, jajca 16 in 17 din kom. Mestna vrtnarija je postavila na trgu stojnico in prodaja od svojega bogatega pridelka izredno lepe vrtno jagode po 120 din kg. Vsakokrat jih pripeljejo po 100 kg, pa so takoj razprodane. Ker se je zaradi suše zavlekla saditev paradižnika in paprike, je še vedno povpraševanje po sadikah. Na sejum so pripeljali okrog 360 prašičkov za rejo, na prejšnjem sejmu pa jih je bilo naprodaj 500 in prav vsi so menjali gospodarja. Tudi to pot je bila kupčija dobra, manj pa je šla v kup drobnica in goveja živina, ki jo je bilo naprodaj 42 glav.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Rodile so: Antonija Perčič, pred. učiteljica — deklico; Stefanija Anko, sekularka — deklico; Hafner Angela, gospodinja — dečka; Kunčič Vida, službenka — dečka; Vamberger Martina, gospodinja — dečka; Alojzija Pelhan, kuharica — dečka; Antonija Bešter, knjigovodja — deklico; Stefanija Pavlin, tkalka — dečka; Veronika Pavh, prešivalka — deklico; Ma-

rija Sušnik, finomehanik — dečka; Marija Toporiš, uslužbenka — deklico; Antonija Mirič, tkalka — deklico; Marta Selišnik, kmetovalka — dečka; Angela Kljun, gospodinja — dečka; Marija Kumer, delavka — deklico; Marija Korošec, šivilja — deklico; Stefka Starovašnik, gospodinja — dečka; Francika Jenko, delavka — deklico.

Poročili so se: Janez Ambrož, delavec — Antonija Tršan, upokojenka; Franc Volčja, kmet in Marija Krč gospodinja; Marjan Birk, električar in Justina Jerše, uslužbenka; Jože Teran, strojni ing. in Elica Klemenc, prof. kemije; Stanislav Zaleteč, mizar in Marija Porenta, poljska delavka; Jože Renko, kamnosek in Jožefa Zupančič, trg. pomočnica; Leopold Kržič, parketar in Danijela Pešič, tkalka; Stanislav Mencinger, gradbeni delovodja in Marija Noč, trg. pomočnica; Branko Finžgar, puškar in Marija Rozman, delavka; Jože Selan, delavec in Marija Arnez, delavka; Vektor Perčič, ključavničar in Alojzija Prek, kuharica; Anton Ahčin, posestnik in Ivana Jenko šivilja.

NA JESENICAH

Rodile so: Marija Fajfar, gospodinja — dečka; Angela Mohorčič, gospodinja — deklico; Tezija Klavžar, gospodinja — dečka; Anica Kokošinjek, gospodinja — dečka; Anica Valentinčič, gospodinja — deklico; Angela Vilman, gospodinja — deklico; Alojzija Košir, gospodinja — deklico; Minka Rožič, gospodinja — deklico; Jožica Mohorič, delavka — dečka; Marija Zupan, poslovodkinja — dečka; Silva Munič, gospodinja — dečka; Ivana Debelak, tov. delavka — dečka; Danijela Kokošar, gospodinja — dečka; Helena Jakopič — gradbeni tehnik — dečka; Ivanka Tavčar, delavka — dečka; Ana Kozinc, gospodinja — deklico.

Poročili so se: Kazimir Rudolf Kempele, tesar in Marija Svetina, trg. pomočnica; Jožef Kisevec, strugar in Marija Magdalena, tov. delavka.

Umrlj so: Sebastijan Jeklic, osebni upokojenec; Marija Pišber, uslužbenka; Jože Dežman, posestnik; Jože Štefelin, kmet; Primož Žvab, oseb. upokojenec.

V TRZICU

Rodili so se: Anton Markun, Jože Netretič, Vlasta Gizek, Metka Sparovec.

NESREČE

KOLESARJI, PAZITE!

Kolesarka F.S. iz Kranja je v sredo dopoldne privozila iz stranske ceste na križišče blejske ceste pri Kamnosestvu v Kranju. Prav takrat pa je privozil mimo tudi nemški osebni avto in z dokajšnjo brzino podrl kolesarko. Hudo poškodovano so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Tam so ugotovili pretres možganov in zlom klučnice.

Previdnost na križiščih ni nikdar prevelika.

KDAJ JIH BO IZUČILO!

V soboto, dne 14. junija, je nekaj po 23. uri vozil po cesti II. reda Stari dvor—Škofja Loka proti Šk. Loki osebni avto S 2635, last tovarne »iskras, Kranj, šofer Fajfar Jože iz Straišča pri Kranju. Na mostu na Suhi je vinjeni vozač v divjem diru zapodil vozilo v prvi občestni kamen, pobral nato s seboj še tri naslednje in se končno prevrnil. Vozač je k sreči odnesel zdravo kožo, ne tako seveda vozilo. Po nestrokovni cenitvi je škoda okrog milijon dinarjev. Nedvomno je v tem primeru spet enkrat glavni krivec alkohol. Po vsem svarjenju in po vseh žalostnih vzgledih vedno znova taki primeri. Menda bo res treba začeti z eksemplarnim kaznovanjem.

R A Z P I S

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij, Industrije bombažnih izdelkov Kranj, razpisuje

5 vajenskih mest za moške, v tekstilni stroki, tkalski odsek.

Pogoji:

1. Starost od 14 do 18 let.
2. Dovršena šolska izobrazba, najmanj 2 razreda gimnazije ali 6 razredov osemletke.

Interesenti naj pošljejo svoje prošnje personalnemu oddelku, najkasneje do 15. julija 1958.

LOV NA ŽIVO RIBO

Bled, 15. junija. — Danes dopoldne je bilo ob Blejskem jezeru zanimivo ribiško tekmovalstvo v lovu na živo ribo. Privedila ga je blejska ribiška družina, udeležilo pa se ga je 34 ribičev-tekmovalcev iz Kranja, Jesenice, Radovljice, Goriz, Bleda, Semetra v Savinjski dolini, od koder je prispelo največ ribičev, in od drugod. Udeležba je bila kar dobra, le da kljub posebnim vabilom ribiči iz Ljubljane niso prišli.

Današnje ribiško tekmovalstvo je bilo prvo te vrste na Gorenjskem in je vzlic nekoliko neugodnim vremenskim prilikam (veter) kar lepo uspelo.

Priveditelji so se odločili, da ga bodo odslej privedili vsako leto. Tekmovalna komisija je ocenjevala število ujetih rib ter njih težo s točkami. Rezultati so bili naslednji: skupinski: 1. mesto Šempeter 1940 točk, 2. mesto Bled 1715 točk, 3. mesto Kranj 1420 točk. Posamezni: člani: Tone Catar, Šempeter 1445 točk, 2. Stjepan Radoš, vstop in Gošte.

Osijek 1265 točk, 3. Ivan Levičnik, Kranj 975 točk. — Mladinci: 1. Jurij Sopotnik, Bled 575 točk, 2. Bojan Levičnik, Kranj 575 točk, 3. Slavko Ben, Bled 245 točk.

MLADOST V ENOTNI SLOVENSKE SKI LIGI

Na skupščini Rokometne zveze Slovenije, ki je bila danes v Ljubljani, so sklenili, da bo ženska ekipa Mladosti iz Kranja lahko v prihodnji sezoni nastopala v enotni osemčlanski slovenski ligi. Moška ekipa Mladosti pa bo morala za vstop v to ligo igrati še kvalifikacije s štirimi ekipami.

Nogomet

PLANIKA : DOMZALE 2:0 (1:0)

Kranj

V STOPINJŠNOSTI

PRED PRVIM STARTOM

PLAVALCI IZ KRANJA DOBRO PRIPRAVLJENI — RADOVLJIČANI BREZ ZIMSKEGA SPANJA — ENO NAJLEPŠIH KOPALIŠČ NA GORENJSKEM KROPARJI SLABO IZKORIŠČAJO — NA BLEDU BODO ZAČELI ZNOVA

Brez vode, ki jo človek vsebuje tri četrtine svojega telesa, bi ne mogel živeti dlje kot pet dni. Brez vode bi človek tudi ne mogel vzdrževati čistoče in čuvati svojega zdravja. Koliko dražje bi bilo pogonsko gorivo in to kakršnokoli že, ki bi moralo poganjati lokomotive in druge stroje, če bi bil svet brez vode. Odveč bi bilo naštevati vse, kar voda daje človeku in tudi vprašanje, kaj voda pomeni človeku in kako bi živel brez nje, bi bilo odveč, ker je že samo po sebi vsakomur dovolj jasno.

Gašperšič in Ivan Kukovec (oskrbnik kopalnice) sta bila v soboto, 7. junija 1958, edina domačina na kopalnici

Skok v vodo, je kot bi stopil pred sam vrh prirode. Ne da bi človek izpostavil svoje telo toplim sončnim žarkom, si kopanja in plavanja ni moč zamisliti. Voda, sonce in zrak so tisti elementi, ki so vsakomur prav gotovo v največjo korist. Toda, nimam namena razmišljati, dokazovati in prepričevati, kaj je in kaj pomeni, voda, sonce in zrak za vse nas.

Poletje je tuj Sonca dovolj, topel zrak in tudi voda je že topla. Za kopanje pa ima Gorenjska nič koliko čudovitih »kotičkov« ob Savi, Kokri, Blejskem, Bohinjskem in Zbiljskem jezeru; ima pa tudi nekaj lepših kopalnih bazenov v večjih krajih, ki imajo to prednost, da lahko služijo predvsem razvoju plavanja kot športa. Pri tem zadnjem se bomo danes ustavili. Obiskal sem plavalne klube v Kranju, Radovljici, na Bledu in v Kropi in se s tamkajšnjimi odborniki pogovoril o vprašanjih, ki so pred letošnjo plavalno tekmovalno sezono aktualna.

MORDA LETOS VEČJI USPEH KOT LANI

Za letošnjo plavalno sezono so se vsekakor Kranjčani najbolj pripravili. Imeli so seveda tudi najboljše pogoje za to, čeprav je za nadaljnji razvoj plavanja v Kranju pereče vprašanje zimski bazen. Po končani lanskem tekmovalni sezoni in s prvimi hladnimi dnevi so se kranjski plavalci umaknili v telovadnice in takoj zastavili s suhimi treninji. — Vso zimo so imeli dvakrat tedensko po dve uri gimnastike, ki jo je vodil državni reprezentant in skokih v vodo, tovariš Ivko Šink. Razen tega pa so tisti plavalci, ki študirajo v Ljubljani, trikrat tedensko imeli tudi treninge v tamkajšnjem zimskem bazenu, medtem ko so ostali vsaj enkrat na teden potovali v Ljubljano. Z majem pa so, kot že nekaj let sem, tudi letos začeli z rednimi treninji v bazenu Inteksa v Kranju, kjer trenirajo tudi še sedaj, ker je voda v kranjskem kopalnišču še prehladna, saj morajo plavalci preplavati dnevno tudi do dva, tri ali pa še več kilometrov.

»Kakšnih rezultatov pričakujete še letos od tekmovalcev PK »Trilav« sem vprašal njihovega po ključnega trenerja Dušana Brozoviča.

»Nerodno vprašanje, zlasti še, ker je težko dati točen odgovor.

Upam pa, da bodo plavalci dosegli vsaj takšne rezultate kot so jih lani, čeprav sam pri sebi računam tudi na boljše. Vsekakor pa bo klub na mostvenih tekmovalnih lahko v nekaterih disciplinah posegel v borbo za višja mesta kot doslej, ker so Kranjčani prvič dobili tudi izvrstnega hrbitaša Fiacija, ki se je v Kranj preselil z Reke Finci je bil že večkrat državni reprezentant. Pričakovati pa je precejšen napredek med mlajšimi plavalci, ki so šele lani ali pa predlanskim pokazali svojo nadarjenost za ta šport.

»Ali bo plavalni klub tudi nečlanom nudil v letošnjem letu kaj razvedrila?« sem ga vprašal.

»V načrtu imamo vrsto prirediteljev, ki bodo zaradi nastopov kvalitetnih tekmovalcev z vse države prav gotovo še bolj razvajanem gledalcem v zadovoljstvo. Kot vsako leto doslej, pa bomo tudi letos zastavili vse moči in ustregli najmlajšim. Takoj po končani šoli bomo spet začeli s plavalnimi šolanji, za katere je bilo vedno veliko zanimanje in tudi zato, ker sami čutimo, da ni naša naloga vzgajati le vrhinskih tekmovalcev, temveč da smo v prvi vrsti poklicani, da pomagamo uresničiti geslo: »Vsakdo mora znati plavati!«

IZGOVOR: »PLAVALNIH INŠTRUKTORJEV NIMAMO«

Tako vedo povedati v Kropi, če jih vprašate, zakaj mod Kroparji, ki imajo morda najboljši plavalni bazen na Gorenjskem, ni prave dejavnosti in skoraj nikakršnega napredka med plavalci-tekmovalci. Ali je izgovor dovolj tehten, ali ne, ne bom trdil. V razgovoru s predsednikom TVD »Partizans Kropa, Ludvikom Smitkom in odbornikom tov. Gašperšičem sem zvedel, da imajo med domačini plavalne inštruktorje, vendar da jih Plavalna zveza Slovenije vsako leto pošlje drugam, v Kropi pa da nihče ne ostane. Menim, da lahko upravičeno trdim, da bi Plavalna zveza Slovenije z veseljem pustila plavalne inštruktorje v njihovem kraju, ker je to tudi za zvezo cenejše, zlasti še, če bi bili zato domačini res dovolj zainteresirani.

Nasprotno pa ne smemo trditi, da med pionirji in mladino v Kropi za plavanje ni zanimanja. To dokazuje obisk v plavalnih šolah, ki jih vsako leto organizira pla-

kopališče) več zdravja kot kjerkoli drugje.

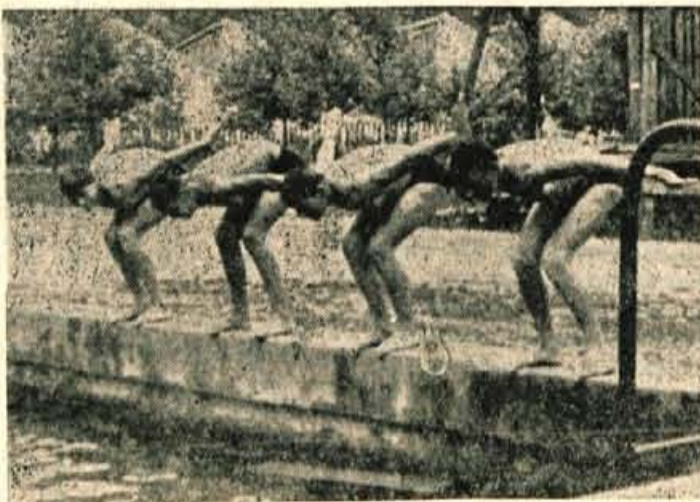
Mislil sem si, kako bi bili veselji v Škofji Loki, na Jesenicah, v Trzinu in še marsikje drugje, če bi imeli takšen plavalni bazen. Pa tudi otroci iz počitniških kolonij bi se še bolj navduševali za plavalni šport, če bi v Kropi lahko gledali plavalne tekmovalne prireditve, ki bi jih priredili Kroparji in se v teh srečanjih tudi sami borili, čeprav morda v začetku brez uspehov.

V SOBČEVEM BAJERJU PRI 16 STOPINJ CELZIJA

Jože Bufolin, predsednik PK »Prešerna« Radovljica, mi je povedal o pripravah radovljiških plavalcev na letošnjo plavalno sezono naslednje:

»Čez vso zimo so plavalci trenirali v telovadnici in pri tem težko čakali, kdaj bo spet toliko toplo, da bodo lahko šli v vodo. Nekaj je bilo toliko srečnih, da so tudi v mrzlih dnevih lahko trenirali v zimskem bazenu v Ljubljani, vendar so bili ti srečniki le študentje. Ostali pa so morali čakati v telovadnici. Društvo vedno tare ana najbolj perečih težav — denarna sredstva — zato vsem članom kluba nikakor nismo uspeli omogočiti rednih treningov v Ljubljani. Nekaj jih je sicer katerikrat šlo na svoje stroške, vendar je to premalo, da bi plavec lahko obdržal kondicijo, kaj šele, da bi napredoval. Najbolj neučinkani pa so se začeli »namakati« že konec aprila v Sobčevem bajerju, čeprav je bila voda zelo mrzla, plus 16 stopinj Celzija. Nekajkrat smo pa izkoristili tudi bazen v hotelu »Toplice« na Bledu, vendar pa tam med zimo dlje ni vode. Kasneje so se nekateri pridružili kranjskim plavalcem, ki trenirajo v Inteksu in to po večini tisti, ki se vozijo v Kranj tudi v šolo. — Zdaj pa smo začeli z rednimi treninji že v našem kopalnišču. Priprisan sem, da se zaradi dokaj slabih pogojev med zimskim časom nismo zapustili in da bomo na začetku letošnje plavalne sezone dosegli vsaj približno tiste rezultate, kot smo jih lani. Vsekakor pa bomo v letošnjem letu dosegli med Radovljicani še večje zanimanje za ta šport in to predvsem s številnimi prireditvami (prijateljska srečanja, republiška prvenstva itd.) in si tako zagotovili nareščaj za prihodnost. Z istim namenom bomo tudi takoj po končanem šolskem pouku imeli plavalne šole, iz katerih bomo dobili nove nadarjene plavalce.«

Skratka, v Radovljici si močno prizadevajo, da bi bila mladina v

Ze od zgodnje pomladi trenirajo Kranjčani v bazenu »Inteksa«

valnem športu čim boljše. Prav je tako in z vztrajnostjo in voljo bodo lahko dosegli uspehe kakršne si sami žele in kot jim jih tudi vsi mi želimo.

NA BLEDU — PRELOMNICA

Nekaj so bili Blejci najhitrejši plavalci na Gorenjskem in tudi v Sloveniji so bili med prvimi, toda... Ze nekaj let nazaj o plavanju v Bledu ni skoraj nič ali pa sploh nič slišati. Številni plavalni klub, ki je nekaj dosegel zavidljive rezultate je z leta v leto propadal in letos so ga končno razpustili. Do tega dejstva pa ni prišlo zato, ker bi imeli Blejci namen opustiti plavanje in se po jezeru voziti le s čolni. Ne, tega namena nimajo! Temveč podrli so staro in zgradili bodo novo.

Nedeljski Reporter

Včasih tako nanese, da se vreme nedeljskim prerokom in stoletni priliki navkljub, kar na lepem sprevrže. Tako se je zgodilo tudi te dni. Nihče se ni sredi junija obetal tako hladnega, da ne rečem, mrzlega vremena. Površniki, ki so

umika pred prodirajočim sovražnikom.

NEDELJA V ZNAMENJU SONCA

Nedelja je bila prijaznejša. Sonce je že zarana darežljivo razsi-

Tudi na tem tekmovalstvu so se pionirji prav dobro odrezali; v šahu, streljanju, modelarstvu itd., so prvi mojstri.

TOMBOLSKA MRZLICA NA JESENICAH

Vrle Jeseničane je hudo prizadela današnja tombola, ki jo je priredil smučarski klub Jesenice. Kaj ne bi bil človek vznemirljen, ko pa sta Fortuna in njen kriterij pri izbiri dobitnikov tako muhasta. Nagrade so pa le nagrade! Marsikdo je vzdihoval po mopedu, manj zahtevni bi bili zadovoljni tudi s steklenico vina, ki se po razburilivi igri tako prileže. — Ob zaključku redakcije izid tombole in srečni dobitniki še niso znani.

NA BLEDU JE ZIVAHNO

Kaj bi venomer tičali v Kranju. Skočimo še malo na Bled in popražimo, kako so zadovoljni turistično sezono in z obiskom.

Kar telefona se poslužimo. Ključno Grand hotel Toplice!

»Kako ste zadovoljni z obiskom?«

»Zadovoljni? Hm... Trenutno imamo 106 gostov, večidel tujece.«

»Kakšne narodnosti?«

»Angleži, Nemci, Holandci, Belgijci, Švicarji, Amerikanci in en Meksikanec. Ena grupa, ki se je ustavila pri nas, šteje 34 angležev, v drugi grupi pa je 21 Holandcev.«

»Kakšne pa so cene?« (neprijetno toda zanimivo vprašanje).

»Do prvega julija bodo v veljavi še predsezonske cene, ki segajo nekako do 1800 dinarjev. Kasneje pa...«

»Hvala lepa za ljubeznivost!«

Sicer ne vem, kako se boste odločili vi, toda jaz pojdem na taborjenje. Moja kronicno prehlajena denarnica si ne more privoščiti predsezonskih cen, da o sezonskih ne govorim.

Mali rokomet

KRANJČANKE USPEŠNE V LJUBLJANI

Ljubljana, 15. junija. — V Ljubljani je bil danes dopoldne medmestni turnir ženskih reprezentanc v malem rokometu, na katerem so nastopile ekipe Crnomlja, Kranja in Ljubljane, medtem ko je ekipa Kopa udeležbo odpovedala. — Kranjske igralko so se nepričakovano dobro borile in zasedle drugo mesto. Če upoštevamo, da so Crnomljkanke pred kratkim osvojile prvenstvo Slovenije, je uvrstitev Kranjčank pred to ekipo resničen uspeh.

Rezultati: Crnomelj : Ljubljana 0:8 (0:2), Kranj : Ljubljana 4:10 (3:5), Kranj : Crnomelj 5:5 (2:2).

Vrstni red: Ljubljana, Kranj, Crnomelj.

Udeleženci »kolonske vožnje« v Opatijo pred startom

pred časom romali v omare, so se spet pojavili na ulicah. Je že takol Ker je bila majska pripeka prehuda, nam jo je pa zato junij zagodel — pa se izravna.

MRAZ JIM NI MOGEL DO ŽIVEGA

No, nekateri so bili glede vremena bolj optimistično razpoloženi. Med te sodi predvsem osnovna organizacija ZB terena Huje, ki je priredila tradicionalno veselico na prostem. Ze res, da so se prireditelji zaskrbljeno ozirali v nebo, vendar so se tolažili: »Da le ne bo snežilo, pa bo vse dobro!« Pa je bil njihov optimizem, kot se je izkazalo, na pravem mestu. Snežilo ni, pa tudi popoldanski hlad, ki se je v nočnih urah stopnjeval do pravcatega mraza, ni pokvaril razpoloženja na veseljem prostoru. Obiskovalci — in teh ni bilo malo — so se sprosti ogrevali s plesom in dobro, ne predrago kapljico. Z veselico so nadaljevali še v nedeljo popoldne. Tudi obisk tega nadaljevanja ni razočaral.

Ko sem se pri prirediteljih pozanimal, čemu ta prireditve, so mi povedali, da je dobiček namenjen posebnemu fondu, s katerim vzdržujejo 5 študentov, medtem ko razdelje ostane med vojne sirote in socialno ogrožene družine na terenu. Nedvomno — zelo humana gesta! — Ne bo odveč pripomba, da je tukajšnja osn. organizacija ZB za svoje požrtvovalno delo in dosežene uspehe pred kratkim pohvaljena od Republiškega odbora ZB, kot najuspešnejša organizacija v Sloveniji.

SREČANJE Z EVAKUIRANCI

Ce sem že v prejšnjem odstavku jadtikoval nad sobotnim mrazom, bom pa še tole povedal. — Tudi ljubitelji filmske umetnosti, ki posebno radi zahajajo v letni kino »Partizans« v Kranju, so pokazali mrzuo fige. Prav temeljito so se zavarovali s plašči, koci in podobnimi slabimi prevodniki toplote. Nad vse slikovit je bil pogled nanje po končani filmski predstavi. Vzbujaši so namreč vtis evakuirance množice, ki se na vrat na nos

Da ne bo pomote, novo že građe in to z vsemi silami, ki jih imajo. Ustanovili so plavalno sekcijo pri TVD »Partizans«. Vse kaže, da bo na Bledu v najkrajšem času spet močna plavalna ekipa. Z delom so začeli že med zimskim časom. Plavalci so trenirali v telovadnici in pa tudi v bazenu v »Toplicah«. Predsednik plavalne družine z Bleda Mirko Stare pa je med drugim v najinem razgovoru še dejal:

»Vsekakor letos in morda tudi drugo leto o nas še ne bo kaj priča slišati, ker smo morali začeti znova. Toda upam, da smo z delom zastavili tako, da bomo plavalnemu športu na Bledu vrnili slbves, ki ga je nekaj imel. Pred seboj pa imamo še en cilj — doseči to, da na Bledu ne bo več domačina, ki bi ne znal plavati. Zato bomo tudi v plavalnih šolah dali vse od sebe, da bomo čimpreje dosegli tisto, kar smo si zadali za našo nalogo.«

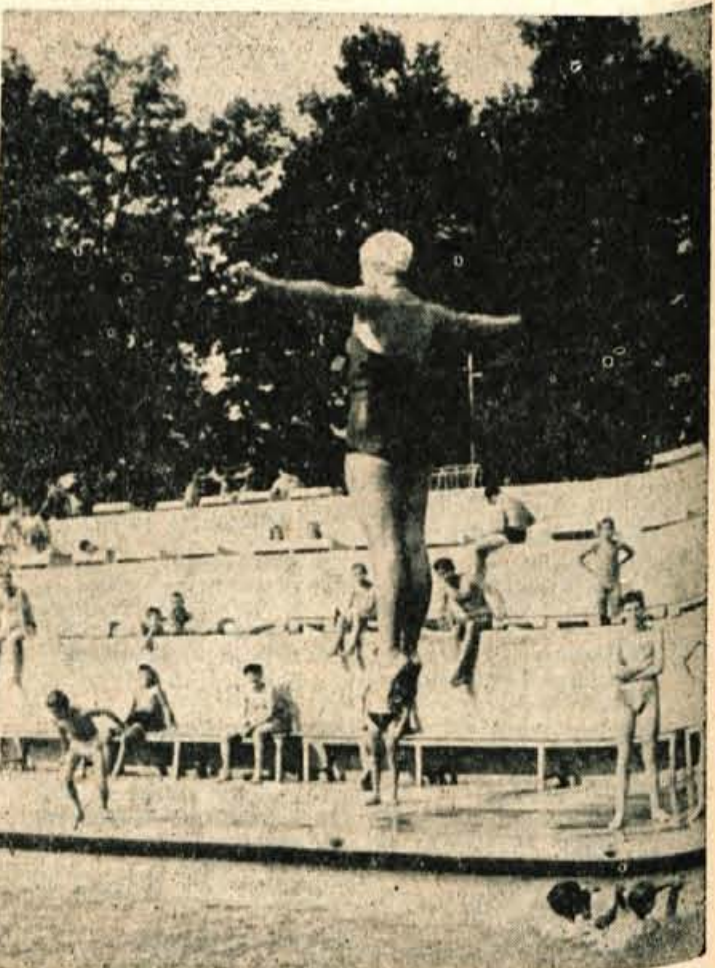
palo svojo toploto, kar je seveda vplivalo v prvi vrsti na gardero-bo. Površniki so spet romali v omare po pravilu: »Kufre gor — kufre dol!« Lepo vreme jo hkrati izvalilo v prirodu množico izletnikov.

To jutro ob 6. uri so izpred se-deža AMD na Koroški cesti v Kranju zaropotali motorji in avtomobili. Udeleženci »kolonske vožnje« s ciljem Opatija, so odšli na pot. Prva skupina je odšla na vožnjo že v soboto zjutraj. Udeleženci so obiskali IX. mednarodne avtomoto dirke za »Nagrado Jadrana« v Opatiji.

PIONIRJI SO PRAZNOVALI

Lepo nedeljsko vreme je bilo naklonjeno tudi našim šolarjem — pionirjem. Učenci osemletke »Lucijan Seljake« iz Stražišča v Kranju so priredili v novem šolskem poslopju mikavno urejeno razstavo, ki je služila kot prikaz njihovega celoletnega dela.

Zlasti lepo pa je proslavil zaključek šolskega leta pionirski odred »Stane Kovačič« na Primskovem v Kranju. Priredili so namreč pionirski sejem, na katerem so prodajali svoje izdelke. Da bi bila podoba te prireditve čim slovesnejša, so se pionirji predstavili številnim obiskovalcem z lepim kulturnim sporedom. Ta slovesnost — pionirji je menda zlepa ne bodo pozabili, je bila hkrati tudi zaključek »Spomladanskega tekmovalnaja«, ki ga je razpisalo uredništvo »Pionirskega lista«. —

Za uspeh je treba imeti tudi dobre skakalce v vodo